

דוחות כספיים

תוכן העניינים

תמצית דוחות כספיים ליום 31 במרס 2017

63	חוות דעת רואה החשבון המבקר
65	דוח רווח והפסד
66	דוח על הרווח הכולל
67	מאזן
68	דוח על השינויים בהון
69	דוח על תזרימי המזומנים
71	באורים לתמצית הדוחות הכספיים

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אוצר החייל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק אוצר החייל בע"מ וחברת הבת שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

14 במאי 2017

תמצית דוח רווח והפסד
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		ביאור
	2016	2017	
מבוקר	לא מבוקר		
479.0	140.7	112.8	2 הכנסות ריבית
27.6	0.5	5.1	2 הוצאות ריבית
451.4	140.2	107.7	2 הכנסות ריבית, נטו
27.4	(3.7)	10.4	6,12 הוצאות בגין הפסדי אשראי
424.0	143.9	97.3	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
			הכנסות שאינן מריבית
11.4	0.6	(0.4)	3 הכנסות מימון שאינן מריבית
221.0	54.5	57.3	עמלות
4.4	0.4	0.5	הכנסות אחרות
236.8	55.5	57.4	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
			הוצאות תפעוליות ואחרות
298.6	80.0	76.9	משכורות והוצאות נלוות
74.8	18.2	18.1	אחזקה ופחת בניינים וציוד
145.2	35.4	34.1	הוצאות אחרות
518.6	133.6	129.1	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
142.2	65.8	25.6	רווח לפני מיסים
58.4	26.8	9.2	הפרשה למסים על הרווח
83.8	39.0	16.4	רווח נקי: המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח בסיסי למניה בש"ח
0.66	0.31	0.13	רווח למניה רגילה בת 0.0001 ש"ח רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
6.61	3.08	1.29	רווח למניית בכורה בת 0.001 ש"ח רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
33.07	15.39	6.47	רווח למניית יסוד בת 0.005 ש"ח רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

עופר סלפטר
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

יעקב מלכין
מנהל כללי

יוסי לוי
יו"ר הדירקטוריון

רמת גן, 14 במאי 2017

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על הרווח הכולל
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שהסתיימה	לשלושה חודשים		
	ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	
	2016	2016	2017
מבוקר	83.8	39.0	16.4
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק			
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים: התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו			
	3.5	8.4	4.9
התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים (1)			
	(64.0)	(6.7)	2.5
השפעת המס המתייחס			
	20.5	(0.7)	(2.6)
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים			
	(40.0)	1.0	4.8
הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק			
	43.8	40.0	21.2

(1) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תכניות פיצויים להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		ביאור	
	2016	2017		
מבוקר	בלתי מבוקר			
6,688.6	5,474.4	6,492.9		נכסים
1,379.9	1,993.0	1,403.3	5	מזומנים ופקדונות בבנקים
12,522.6	12,186.5	12,906.4	6,12	ניירות ערך(1)
(141.9)	(125.5)	(138.7)		אשראי לציבור
12,380.7	12,061.0	12,767.7		הפרשה להפסדי אשראי
28.4	26.7	29.7		אשראי לציבור, נטו
73.4	80.7	72.0		אשראי לממשלה
15.1	9.0	15.3	10	בניינים וציוד
207.5	154.3	199.1		נכסים בגין מכשירים נגזרים
				נכסים אחרים
20,773.6	19,799.1	20,980.0		סך כל הנכסים
				התחייבויות והון
17,268.1	16,070.6	17,396.4	7	פקדונות הציבור
87.1	220.0	106.1		פקדונות מבנקים
273.7	225.5	250.6		פקדונות הממשלה
497.4	652.0	474.8		כתבי התחייבות נדחים
23.0	58.8	28.0	10	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,415.8	1,367.5	1,494.4		התחייבויות אחרות(2)
19,565.1	18,594.4	19,750.3		סך כל ההתחייבויות
1,208.5	1,204.7	1,229.7		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
20,773.6	19,799.1	20,980.0		סך כל ההתחייבויות והון

(1) לפרטים על ניירות ערך הנמדדים לפי שווי הוגן וניירות ערך אשר שועבדו למלווים, ראה ביאור 5, ניירות ערך, להלן.

(2) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין סעיפים חוץ מאזניים בסך 5.2 מיליון ש"ח, 6.7 מיליון ש"ח ו-6.5 מיליון ש"ח ב - 31 במרס 2017, 31 במרס 2016, ו- 31 בדצמבר 2016, בהתאמה.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

<u>סך כל ההון</u>	<u>עודפים</u>	<u>רווח כולל אחר מצטבר</u>	<u>הון מניות ופרמיה (1)</u>	
1,208.5	873.6	(42.9)	377.8	יתרה ליום 1 בינואר 2017
16.4	16.4	-	-	רווח נקי בתקופה
				רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר
4.8	-	4.8	-	השפעת המס
1,229.7	890.0	(38.1)	377.8	יתרה ליום 31 במרס 2017

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)

<u>סך כל ההון</u>	<u>עודפים</u>	<u>רווח כולל אחר מצטבר</u>	<u>הון מניות ופרמיה (1)</u>	
1,164.7	789.8	(2.9)	377.8	יתרה ליום 1 בינואר 2016
39.0	39.0	-	-	רווח נקי בתקופה
				רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר
1.0	-	1.0	-	השפעת המס
1,204.7	828.8	(1.9)	377.8	יתרה ליום 31 במרס 2016

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

<u>סך כל ההון</u>	<u>עודפים</u>	<u>רווח כולל אחר מצטבר</u>	<u>הון מניות ופרמיה (1)</u>	
1,164.7	789.8	(2.9)	377.8	יתרה ליום 1 בינואר 2016
83.8	83.8	-	-	רווח נקי בשנת 2015
				רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר
(40.0)	-	(40.0)	-	השפעת המס
1,208.5	873.6	(42.9)	377.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 358.7 מיליון ש"ח משנת 2006 ואילך.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים
(כסומים מדווחים (במיליוני ש"ח))

לשנה	לשלושה חודשים			
	שהסתיימה ביום	שהסתיימו ביום		
	31 בדצמבר	31 במרס		
2016	2016	2017		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
83.8	39.0	16.4	רווח נקי לתקופה	
התאמות:				
10.8	2.6	2.4	פחת על בניינים וציוד	
27.4	(3.7)	10.4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	
26.0	15.6	24.1	הפסד משינוי ערך וממכירת ניירות ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון	
(0.2)	-	(0.1)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר	
(2.8)	(0.1)	0.1	הפסד (רווח) ממימוש בניינים וציוד	
7.2	4.3	(2.9)	מיסים נדחים, נטו	
(13.8)	(0.3)	2.8	שינוי בהתחייבויות נטו בגין זכויות עובדים	
18.7	2.1	3.2	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון	
(0.5)	-	(0.8)	התאמות בגין הפרשי שער חליפין	
שינוי נטו בכנסים שוטפים:				
(1,406.5)	(98.1)	52.4	פקדונות בבנקים	
(618.2)	(267.2)	(398.7)	אשראי לציבור	
23.1	24.8	(1.3)	אשראי לממשלה	
4.1	0.2	3.9	ניירות ערך למסחר	
(3.5)	1.2	0.8	כנסים בגין מכשירים נגזרים	
38.1	73.0	8.7	כנסים אחרים	
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:				
(98.1)	34.8	19.0	פקדונות מבנקים	
1,813.8	616.3	128.3	פקדונות הציבור	
40.7	(7.5)	(23.1)	פקדונות הממשלה	
(9.7)	21.9	7.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
(70.2)	(74.9)	79.6	התחייבויות אחרות	
(129.8)	384.0	(67.7)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) שוטפת	

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים (המשך)
סכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה				
שהסתיימה ביום	שלושה חודשים	שהסתיימו ביום		
31 בדצמבר	31 במרס	2016	2017	
2016	2016			
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
				תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
1.1	-	-	-	תמורה מפדיון איגרות חוב מוחזקות לפידיון
(847.6)	(511.2)	(161.1)	(161.1)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
766.6	240.8	101.7	101.7	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
482.3	84.3	9.9	9.9	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(7.3)	(2.4)	(1.1)	(1.1)	רכישת בניינים וציוד
7.1	0.4	-	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
402.2	(188.1)	(50.6)	(50.6)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה
				תזרימי מזומנים לפעילות מימון
(187.2)	(16.0)	(25.8)	(25.8)	פדיון כתבי התחייבות נדחים
(187.2)	(16.0)	(25.8)	(25.8)	מזומנים נטו לפעילות מימון
85.2	179.9	(144.1)	(144.1)	גידול (קיטון) במזומנים
4,949.0	4,949.0	5,034.7	5,034.7	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
0.5	-	0.8	0.8	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
5,034.7	5,128.9	4,891.4	4,891.4	יתרת מזומנים לסוף התקופה
				ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו
566.7	177.2	137.6	137.6	ריבית שהתקבלה
103.8	25.5	20.9	20.9	ריבית ששולמה
56.2	11.5	6.4	6.4	מסים על הכנסה ששולמו
62.4	62.4	-	-	מסים על הכנסה שהתקבלו

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2017

תוכן עניינים	
72	1. עיקרי המדיניות החשבונאית
84	2. הכנסות והוצאות ריבית
85	3. הכנסות מימון שאינן ריבית
86	4. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
88	5. ניירות ערך
92	6. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
94	7. פיקדונות הציבור
95	7א. זכויות עובדים
100	8. הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים
106	9. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
108	10. פעילויות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון
116	11. מגזרי פעילות פיקוחיים
123	11 א. מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
126	12. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
137	13. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
140	14א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
144	14ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן
148	14ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
150	14ד. מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3
150	14ה. מידע בדבר רגישות מדידות השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים
151	חוות דעת אקטואר

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק אוצר החייל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים של הבנק ליום 31 במרס ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שנשתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 והביאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 14 במאי 2017.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנוותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2017 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על הכנסה.

2. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות; ואירועים לאחר תאריך המאזן.

3. עדכון תקינה חדש בנושא השפעת החלפות חוזה נגזר על יחסי גידור חשבונאי קיימים.

4. עדכון תקינה חדש בנושא אופציות מותנות במכשירי חוב.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על הכנסה

ביום 22 באוקטובר 2015 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על הכנסה. בהתאם לחוזר נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מסים על הכנסה, ובין היתר את כללי ההצגה, המדידה והגילוי בהתאם לפרק 740 בקודיפיקציה בדבר "מסים על הכנסה" ובנושא 830-740 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ - מסים על הכנסה".

בהתאם לחוזר נדרש ליישם את הכללים החדשים החל מיום 1 בינואר 2017. בעת היישום לראשונה יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקינה האמריקאית לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש. הבנק אינו נדרש לתת בדוחות בשנת 2017 את הגילוי בדבר הטבות מס שלא הוכרו בהתאם לסעיפים - 740-10-50-15d ו- 740-10-50-15A בקודיפיקציה.

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב.

עיקרי התיקונים להוראות הדיווח לציבור הינם כדלקמן:

- הוראות המעבר עודכנו כך שהפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31.12.2016;

- הובהר כי הכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה"; הובהר כי קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה";

- הובהר כי חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות";

- דרישות הגילוי בהוראות הדיווח לציבור ומתכונת הגילוי בדבר "הפרשה למיסים על הרווח", הותאמו לדרישות בהוראות החדשות;

- הוסרה הדרישה להצגת ביאור מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצורכי מס לפי תוספות ג'1 ו- ג'2 שנדרשו בהוראות הדיווח לציבור, כיוון שהביאור אינו מוסיף מידע למשתמשים בדוחות.

ההוראות החדשות ייושמו מיום 1.1.2017 ואילך. כמו כן, יש לסווג מחדש מספרי השוואה, כדי שיתאימו לאופן ההצגה לפי ההוראות החדשות.

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא מסים על הכנסה, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור:

- השקעות בחברות בנות מקומיות:

יש להכיר בהתחייבות מסים נדחים, אלא אם חוקי המס מתירים השבה של ההשקעה בפטור ממס (למשל באמצעות פירוק או מיזוג סטטוטורי בפטור ממס) ללא עלות משמעותית, והחברה האם מצפה לבצע את ההשבה בדרך זו בסופו של דבר (יכולת וכוונה). במקרים אלו, יש להדגיש כי לא יהיה מדובר בהפרש זמני.

- השקעות בחברות בנות זרות:

יש להכיר בהתחייבות מסים נדחים, למעט אם עומדים בתנאים הבאים (indefinite reversal criteria):
- המשקיע יכול לשלוט במועד ההיפוך; וכן

- רווחים לא מחולקים יושקעו מחדש ללא הגבלת זמן, או שהם יכולים להיות מחולקים בפטור ממס.

- השקעות, מקומיות או זרות, המטופלות בשיטת השווי המאזני (שיטת האקוויטי):

בדרך-כלל, ישות תכיר בנכס או בהתחייבות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים הנוצרים מהשקעה המטופלת בשיטת השווי המאזני.

- הפרשים זמניים משנת 2017 ואילך:

ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא מסים על הכנסה ייושמו מיום 1.1.2017 ואילך. הפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31.12.2016.

- שינויים במסים נדחים מפריטים שהוכרו במקור מחוץ לרווח והפסד:

מסים שוטפים ומסים נדחים בגין פריטים שהוכרו בתקופה השוטפת מחוץ לרווח והפסד, יוכרו מחוץ לרווח

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על ההכנסה (המשך)

הפסד. קיימות הוראות ספציפיות להקצאת הוצאות המס בין מרכיבי הדוח השונים (intra-period allocation). שינויים עוקבים במסים נדחים הנוצרים בעקבות שינויים בשיעורי המס בדרך-כלל ייקפו לרווח והפסד בתקופה השוטפת, גם אם המסים הנדחים הוכרו לראשונה מחוץ לרווח והפסד.

- עמדות מס לא וודאיות:

יש להכיר בהטבת מס כאשר צפוי (יותר סביר מאשר לא) שהיא תנוצל. סכום הטבת המס אשר יוכר הוא הסכום הגבוה ביותר אותו צופים (מעל 50%) לקבל. סיכון החשיפה לא נכלל בחישוב ההטבה. קיימות הוראות ספציפיות המתייחסות להיבטים שונים של הכרה, מדידה וגילוי בקשר עם עמדות מס לא וודאיות.

- נכס מס בגין הפרשים זמניים הניתנים לניכוי:

נכס מס נדחה מוכר על מלוא סכום ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי ובמקביל מכירים בהפרשה נפרדת (valuation allowance) (הפרשה לנכס מס) עבור אותו סכום הכלול בנכס אשר יותר-סביר-מאשר-לא שלא ימומש. בדרך-כלל, שינויים עוקבים ב-valuation allowance (הפרשה לנכס מס) הנובעים משינוי בהערכה של האפשרות לממש את נכס המס הנדחה שנוצר או משינוי בשיעור המס, יוכרו ברווח והפסד מפעילות נמשכת בתקופה השוטפת גם אם ההפרשה הוכרה לראשונה ברווח כולל אחר או בהון.

- שינויים בשיעורי המס:

נכסים והתחייבויות מסים שוטפים נמדדים בדרך-כלל תוך שימוש בשיעורי המס שנחקקו. נכסים והתחייבויות מסים נדחים בדרך-כלל נמדדים לפי שיעורי המס אשר יחולו בתקופת ההשבה.

- נכס מסים נדחים יוכר רק אם נראה (it is apparent) שההפרש הזמני יתהפך בעתיד הנראה לעין. בהתאם לכך, אין להכיר בנכס מס נדחה אלא אם נראה (it is apparent) שההפרש הזמני יתהפך בעתיד הנראה לעין. עם ההכרה בנכס, יש לקבוע האם קיים רווח עתידי חייב במס אשר כנגדו ניתן יהיה לנכות את ההפרש הזמני, על מנת לקבוע האם יש צורך ברישום valuation-allowance (הפרשה לנכס מס).

הבנק יישם את ההוראות באופן של יישום למפרע. ליישום לראשונה של החוזר אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות; ואירועים לאחר תאריך המאזן ביום 21 במרץ 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לאירועים לאחר תאריך המאזן בהתאם לנושא 855-10 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. יודגש, כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, בנקים לא יכללו את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא ימשיכו לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

2. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות; ואירועים לאחר תאריך המאזן (המשך)

כמו כן, תקן חשבונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא יישם החל ממועד תחילת החוזר. מובהר, כי אין שינוי במועד שבו הופסקה ההתאמה של דוחות כספיים של בנקים לאינפלציה וכי הדוחות הכספיים יערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהתאם להוראות הדיווח לציבור.

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא סוגיות במטבע חוץ, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור:
קביעת מטבע פעילות:

מטבע פעילות של הישות הוא המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת הישות; בדרך כלל, הסביבה העיקרית בה הישות מפיקה ומוציאה מזומנים.

הוראות התקינה האמריקאית מספקות "מסגרת" ו"שיקולים" שונים שיש להביאם בחשבון, אך ללא קריטריונים חד-משמעיים; יש להתחשב בהשתלבותה של הישות בסביבה הכלכלית והיכולת שלה להיות ישות עצמאית. בעת קביעת מטבע הפעילות, יש להפעיל שיקול דעת, אין לתת עדיפות לאינדיקטורים מסוימים על פני אינדיקטורים אחרים.

עסקאות במטבע חוץ:
רווחים או הפסדים מעסקאות במטבע חוץ מדווחים בדוח רווח או הפסד כרווחים או הפסדים מהפרשי תרגום, למעט:

- הפרשי שער בגין פריטים המהווים חלק מההשקעה נטו;
 - החלק האפקטיבי של רווח או הפסד בגין מכשיר מגדר בגידור השקעה נטו בפעילות חוץ או בגידור תזרים מזומנים;
 - פריטי רווח או הפסד בגין מכשירי חוב זמינים למכירה, אשר כלולים כחלק מהרווח הכולל האחר המצטבר, בכפוף להוראות המעבר שפורטו לעיל.
- תיאומים למטבע מדווח:
- דוחות כספיים במטבע חוץ מתורגמים תוך שימוש תוך בנהלים הבאים:
 - נכסים והתחייבויות יתורגמו תוך שימוש בשער סגירה במועד הדוח על המצב הכספי;
 - הכנסות והוצאות, רווחים והפסדים יתורגמו תוך שימוש בשערי החליפין במועדי העסקאות, או בשער חליפין ממוצע אשר מהווה קירוב לשער החליפין במהלך התקופה;
 - פריטי הון למעט עודפים יתורגמו תוך שימוש בשער חליפין היסטורי במועדי העסקאות;
 - עודפים יתורגמו תוך שימוש בשער חליפין היסטורי בהתאם לתקופות הדיווח הרלוונטיות.
- כל הפרשי השער הנוצרים יוכרו ברווח כולל אחר, נטו ממס, כרכיב נפרד בהון (קרן מהפרשי תרגום).

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור:
מספרי השוואה:

יש לתקן טעויות מהותיות בתקופות דיווח קודמות. תחת הוראות התקינה האמריקאית, אין הקלה פרקטית לפיה ניתן שלא לבצע תיקון של מספרי השוואה במקרים בהם התיקון אינו מעשי.

הבנק בחן את השלכות יישום ההוראות החדשות. להערכת הבנק ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים (המשך)

3. עדכון תקינה חדש בנושא השפעת החלפות חוזה נגזר על יחסי גידור חשבונאי קיימים
בחודש מרץ 2016 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון 2016-05 בדבר השפעת החלפות חוזה נגזר (derivative contract novations) על יחסי גידור קיימים, המהווה תיקון לנושא 815 בקודיפיקציה בדבר מכשירים נגזרים וגידור (להלן: "התיקון"). בהתאם לתיקון, עשויות להיות סיבות שונות להחלפת צד נגדי לנגזר אשר יועד כמכשיר מגדר, כגון: קיומן של עסקאות בין חברתיות, דרישות רגולטוריות (Dodd Frank למשל), התמודדות עם מגבלות אשראי פנימיות ועוד.

התיקון פורסם היות וההנחיות בנושא 815 אינן מספקות תשובה חד משמעית בכל הנוגע להשפעה על יחסי גידור, אם בכלל, כתוצאה משינוי צד נגדי לנגזר שיועד כמכשיר מגדר. על פי התיקון, שינוי הצד הנגדי של נגזר שיועד כמכשיר מגדר בהתאם להוראות נושא 815 אינו פוגע ביעוד כשלעצמו, ובלבד שכל הקריטריונים לחשבונאות גידור האחרים ממשיכים להתקיים, לרבות סעיפים 18-35-20-815. ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2016. יצוין כי חברות רשאיות לבחור ליישם את ההוראות החדשות מכאן ואילך או לחילופין ביישום מותאם למפרע. יישום מוקדם אפשרי, לרבות בדוחות ביניים. הבנק בחן את השלכות יישום ההוראות החדשות. להערכת הבנק ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

4. עדכון תקינה חדש בנושא אופציות מותנות במכשירי חוב
בחודש מרץ 2016 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון 2016-06 בדבר אופציות רכש ומכר מותנות במכשירי חוב, המהווה תיקון לנושא 815 בקודיפיקציה בדבר מכשירים נגזרים וגידור (להלן: "התיקון"). התיקון נועד לפתור חוסר אחידות בפרקטיקה בהתייחס לבחינת הצורך להפריד נגזר משובץ בגין אופציות רכש ומכר מותנות המשובצות במכשירי חוב. התיקון מבהיר כי לא נדרש לבחון האם האירוע המתנה את מימוש האופציה קשור למאפיינים הכלכליים של החוזה המארח. בהתאם לתיקון, בעת בחינת הנגזר המשובץ כאשר קיימת אופציה מותנית במכשיר חוב אשר עשויה להאיץ את תשלום הקרן בגין המכשיר, יש לבחון האם הנגזר קשור באופן הדוק לחוזה המארח על ידי מודל הכולל ארבעה שלבים. תחת מודל זה, יש לבחון האם:

- סכום הסילוק מבוסס על שינויים באינדקס מסוים;
 - האינדקס אינו שיעור ריבית או סיכון אשראי;
 - החוב כרוך בפרמיה או ניכיון משמעותיים; וגם -
 - מימוש האופציה מותנה (contingently exercisable).
- ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2016. יישום מוקדם אפשרי, לרבות בדוחות ביניים. היישום לראשונה יעשה בהתאם להוראות המעבר שבעדכון. הבנק בחן את השלכות יישום ההוראות החדשות. להערכת הבנק ליישום ההוראות אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום 1. הגדרת מקור החזר ראשוני בסיווג חוב בעייתי

ביום 20 בפברואר 2017 פורסם עדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים בנושא "יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי".
העדכון מתייחס בעיקר לסיווג של חוב, הגדרת חוב פגום ומדידת הפרשה פרטית להפסדי אשראי. קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשהסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה (highly probable) מתבססת על יכולת התשלום של החייב, כלומר: החוזק הצפוי של מקור החזר הראשוני וזאת למרות התמיכה של מקורות החזר שניים ושלישונים (כגון: בטוחות, תמיכה של ערב, מימון מחדש על ידי צד שלישי).
בין היתר, כלל הקובץ שאלה שנגעה להגדרת מקור החזר ראשוני.
מקור החזר ראשוני - מקור מזומנים יציב לאורך זמן (sustainable) אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב ואשר חייב להיות מופרד במפורש או במהות לכיסוי החוב. בקובץ השאלות והתשובות הובהר כי ככלל, כדי שמקור החזר יוכר כמקור החזר ראשוני, על הבנק להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת, אשר ישמש לפירעון כל התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם.
שינויים אלו יחולו מיום 1 ביולי 2017 ואילך. יישום השינויים עשוי לשנות את אופן הסיווג וגובה ההפרשה שרשומה בספרים. הבנק בוחן השלכות אפשריות מיישום ההוראה.

2. הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות".
החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא הוראות המעבר לשנת 2016, נדרש ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לחוזר בדבר אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות" החל מיום 1.1.2018, זאת בעקביות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14 אשר דחה את מועד היישום לראשונה.

התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה:

(א) זיהוי החוזה עם הלקוח

(ב) זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה

(ג) קביעת מחיר העסקה

(ד) הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות

(ה) הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע

כמו כן, התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה.
התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה.

הבנק יאמץ את הוראות התקן החדש החל מהרבעון הראשון לשנת 2018, תוך זקיפת ההשפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים, במועד היישום לראשונה. בשעה שההוראות החדשות מחליפות את מרבית ההוראות הקיימות בנוגע להכרה בהכנסה, התקן החדש אינו חל, בין השאר, על הכנסות והוצאות ריבית, כמו גם על מכשירים פיננסיים וזכויות ומחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 בקודיפיקציה, כולל הלוואות, חכירות, ניירות ערך ונגזרים. כמו כן, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול על החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית. לאור כך, ההוראות החדשות לא ישפיעו על מרבית הכנסות הבנק.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

2. הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות (המשך)

בעוד שהבנק טרם זיהה שינוי מהותי בעיתוי ההכרה בהכנסה, סקירת ההשפעות עודנה בתהליך, והבנק ממשיך בהיערכות ליישום ההוראות החדשות, כולל בין היתר, מיפוי ההכנסות בתחולת התקן החדש ובחינת חוזים עם לקוחות, אופן הצגת הוצאות מסוימות (כהוצאה או כקישון בהכנסה) ולרבות שינויים בדרישות הגילוי הנובעות מההוראות החדשות.

3. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב
ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

- החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:
 - פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
 - רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
 - דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";
 - דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
 - היוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, בנק לא יהוון עלויות ריבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כנכסים כשירים ובאשר לעלויות הריבית שיהונו);
 - מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".
- ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, הבנק נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו.
- להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור:
 - הגדרת פעילות שהופסקה:
 - פעילות שהופסקה היא: (1) רכיב של ישות אשר מומש או סווג כמוחזק למכירה, והעברתו הינה בעלת השפעה מהותית על פעילויות הישות ודוחותיה הכספיים; או (2) פעילות עסקית או פעילות שאינה למטרת רווח אשר במועד הרכישה סווגה כמוחזקת למכירה.
 - בחינת ירידת ערך:
 - העלות המופחתת לצורך בחינת ירידת הערך אינה כוללת הפרשי שער בגין תרגום דוחות כספיים, אשר הוכרו ברווח כולל אחר ונצברו כרכיב נפרד בהון, במידה וצפוי כי יסווגו מחדש מההון לרווח או הפסד בעת המימוש.
 - עליית ערך:
 - יש להכיר ברווח מעליית ערך בגין גידול עוקב כלשהו בשווי ההוגן בניכוי עלויות מכירה, אך לא מעבר להפסד מירידת ערך המצטבר שהוכר מאז שהנכס סווג כמוחזק למכירה (בין אם הוא נכס בודד או קבוצת מימוש). במועד המכירה, יש להכיר ביתרת הרווח או ההפסד שלא הוכרה בעבר.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

3. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב (המשך)

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא רכוש קבוע, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור:

- הכרה ומדידה:

פריטי רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה נמדדים לפי מודל העלות.

- רכיבים משמעותיים:

כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הישות רשאית, אך אינה נדרשת, לטפל בחלקים אלו כפריטים נפרדים (רכיבים משמעותיים) של הרכוש הקבוע.

- פחת:

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השיר נבחנים מחדש רק כאשר מתרחשים אירועים המצביעים על כך שהאומדנים הנוכחיים אינם ראויים עוד.

- ירידת ערך:

- יש לבחון ירידת ערך כאשר ישנם אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת אינה ברת - השבה.

- יש לבחון ירידת ערך עבור כל נכס באופן אינדיבידואלי, כחלק מקבוצת נכסים או ברמת היחידה המדווחת (reporting unit). קבוצת נכסים הינה הרמה הנמוכה ביותר אשר מפיקה תזרימי מזומנים אשר אינם תלויים בעיקרם בתזרימי מזומנים מקבוצות נכסים אחרות; יחידה מדווחת הינה מגזר פעילות או, בנסיבות מסוימות, רמה אחת מתחתיו.

- יש לבחון האם הערך בספרים של הנכס (או קבוצת הנכסים) גבוה מסכום תזרימי המזומנים הבלתי מהוון הצפוי לנבוע ממנו. אם כן, יש להכיר בירידת ערך בגובה הפרש שבין הערך בספרים לבין השווי ההוגן של הנכס (או קבוצת הנכסים).

- לא ניתן לבטל הפסדים מירידת ערך.

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא דוח על תזרימי מזומנים, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור:

- תזרים מזומנים נטו מפעילות שוטפת:

לצורך חישוב תזרים מזומנים מפעילות שוטפת יש להשתמש בשיטה העקיפה לפיה, נקודת המוצא הינה הרווח הנקי. עם זאת, אין מניעה שתזרימי המזומנים מפעילות הנ"ל יוצגו לפי השיטה הישירה. רווח נקי בתוספת או בניכוי ההתאמות הנדרשות מסתכם לסך תזרים המזומנים נטו מפעילות שוטפת.

- ריבית ודיבידנד:

יש לסווג תקבולי ותשלומי ריבית (בניכוי ריבית שהוונה, במידה ורלוונטי) ותקבולי דיבידנד כפעילות שוטפת. כמו כן, יש לסווג תשלומי דיבידנד כפעילות מימון.

- מיסים על הכנסה:

תשלומי מיסים מסווגים לפעילות שוטפת.

- מכשיר מגדר:

ניתן לסווג תזרימי מזומנים מנגזר המשמש כמכשיר מגדר לאותה פעילות אליה מסווגים תזרימי המזומנים מהפריט המגודר, ולתת גילוי למדיניות זו במידה ונבחרה. במקרים בהם חשבונאות הגידור הופסקה, תזרימי המזומנים אשר מתרחשים לאחר הפסקת הגידור יסווגו בהתאם למהות המכשיר.

- פעילות שהופסקה:

יש לתת בדוחות הכספיים או בביאורים אחד מן הגילויים הבאים: סך תזרימי המזומנים המיוחסים לפעילות שוטפת ופעילות השקעה של הפעילות שהופסקה; או, פחת, הפחתות, יציאות הוניות, פעילות שוטפת משמעותית ופעילות השקעה משמעותית אשר אינן במזומן המיוחסות לפעילות שהופסקה.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

3. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב (המשך)

- הלוואות שניתנו:
אשראי שניתן על ידי מוסד פיננסי בדרך כלל מסווג כפעילות השקעה, אלא אם כן הוא נוצר או נרכש לצורך מכירה מחדש.

- פקדונות שהתקבלו:
שינויים בפקדונות שמתקבלים במוסד פיננסי יסווגו כפעילות מימון.

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא דיווח לתקופות ביניים, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור:

- הכרה ומדידה:
ככלל, יש לראות כל תקופת ביניים כחלק אינטגרלי מהתקופה השנתית אליה היא שייכת.
- מיסים על הכנסה:

-הוצאות והטבות מס הקשורות לפעילות הרגילה יובאו בחשבון בשיעור המס האפקטיבי השנתי (גם אם הפעילויות כפופות למספר רשויות מס או לשיעורי מס שונים). הוצאות והטבות מס הקשורות ליתר הפעילויות יחושבו בנפרד ויוכרו בתקופת הביניים בה נוצר הרווח או ההפסד.

-שינוי בהערכת עמדת מס לא וודאית שהוכרה בשנים קודמות תטופל באופן דיסקרטי בתקופה בה שונתה ההערכה. לעומת זאת, שינוי בהערכת עמדת מס לא וודאית שהוכרה בתקופת ביניים קודמת באותה שנה תובא בחשבון בחישוב שיעור המס האפקטיבי השנתי.

-כאשר בהתאם לתקן אין ייחוס ספציפי של סך הוצאות המס (כולה או חלקה) לרכיב ספציפי בדוחות הכספיים, הייחוס מבוצע בהתאם לגישת "with and without" (מכונה גם "הגישה התוספתית"). לפי גישה זו, סכום הוצאות המס שנותר לאחר ההקצאה לפעילות נמשכת יוקצה בין יתר הפריטים באופן יחסי.

-הוצאות או הטבות מס הנובעות משינוי בשיעור המס יוכרו ברווח והפסד מפעילות נמשכת בתקופת הביניים בה בוצע השינוי בשיעור המס. שיעור המס האפקטיבי השנתי עבור תקופת הביניים העוקבות יוערך מחדש בהתאם לשיעור המס המעודכן.

- רבעון רביעי:

בהעדר דוח נפרד עבור הרבעון הרביעי או גילוי של תוצאות הרבעון הרביעי בדוח השנתי, יש לתת גילוי בביאורים לדוח השנתי לגבי מימוש רכיב של ישות; פריטים שהוכרו אשר התרחשותם אינה תדירה או רגילה; השפעה מצטברת של התאמות סוף שנה שהינן מהותיות עבור תוצאות הרבעון; והשפעת שינוי מדיניות או שינוי אומדן על הרבעון הרביעי.

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא ערבויות, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור:

- עסקאות שבתחולת ASC 460:

חוזים (או הסכמי שיפוי) אשר דורשים באופן מותנה מהערב (או הצד המשפה) לבצע תשלומים לנערב (או הצד המשופה) בהתבסס על שינויים בנכס הבסיס; וחוזים אשר דורשים באופן מותנה מהערב לבצע תשלומים לנערב בהתבסס על כשל ביצוע של צד שלישי תחת הסכם מחייב (ערבויות ביצוע); וערבויות עקיפות לחבות של אחרים, גם אם ביצוע התשלומים לנערב עשוי שלא להתבסס על שינויים בנכס בסיס. בנוסף, התקן מפרט רשימה של עסקאות אשר הינן מחוץ לתחולת ASC 460, גם אם הן נכנסות לתחולה שפורטה לעיל.

- חוזי ערבות פיננסית:

חוזי ערבות פיננסית אינם כפופים לכללי הוראות מכשירים נגזרים (ועשויים להיכנס לתחולת ASC 460), רק אם:

(א) הם מחייבים ביצוע תשלומים רק כדי לפצות את הצד הנערב בגין כשל של החייב לעמוד במחויבותו לשלם,

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

3. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב (המשך)

בהתאם לחוזה שאינו מכשיר נגזר, בתאריכי תשלום שפורטו מראש או בתאריכי תשלום שהוקדמו כתוצאה מהתרחשות אירוע של כשל אשראי או הודעה על הקדמת תשלומים הנשלחת מהמלווה ללווה;
(ב)תשלום בהתאם לחוזה הערבות הפיננסית נעשה רק במקרה שבו, כתוצאה מהנסיבות המתוארות בסעיף קטן (א) לעיל, מועד הפירעון של מחויבותו של הלווה לשלם עבר;

(ג)הצד הנערב, כתנאי מוקדם לקבלת תשלום עבור תביעה כלשהי בהתאם לחוזה הערבות (או בהסכם back-to-back, אם רלוונטי), חשוף לסיכון שהלווה לא ישלם, גם במועד העמדת הערבות הפיננסית וגם במהלך תקופת החיים שלה, באמצעות בעלות חוקית ישירה על המחויבות המבוטחת או באמצעות הסכם back-to-back עם צד אחר הנדרש על פי ההסכם לשמור בעלות ישירה על המחויבות המבוטחת.

- חברות קשורות:

הוראות ההכרה והמדידה במועד ההכרה לראשונה בתקן ASC 460 אינן חלות על ערבויות אשר ניתנו בין חברה אם לחברה בת, בין שתי חברות אחיות או בין בעל החברה לחברה.

- הכרה:

ערבות הינה מחויבות לביצוע תשלומים לנערב בעת התרחשות התנאים המחייבים במימוש הערבות, כך שיש להכיר בהתחייבות בספרים בגין ערבות גם אם לא צפוי שהתשלומים יבוצעו בעתיד.

- מדידה במועד ההכרה לראשונה:

-התחייבות בגין ערבות נרשמת בספרים במועד ההכרה לראשונה בשווי הוגן.

-במקרים בהם במועד ההכרה לראשונה הערב נדרש להכיר בהפרשה להפסד תלוי בגין הערבות בהתאם ל-ASC 450, ההתחייבות בגין הערבות תימדד במועד ההכרה לראשונה לפי הגבוה מבין השווי ההוגן וסכום הפרשה בהתאם ל-ASC 450.

- מדידה בתקופות עוקבות:

אין הנחיות מפורטות לגבי הפחתת ההתחייבות בתקופות עוקבות. בדרך כלל ההתחייבות תיגרע מהספרים במועד בו הערב משוחרר מהסיכון. מועד השחרור מהסיכון בגין הערבות תלוי במהות הערבות כאשר בפרקטיקה משתמשים בדרך כלל בשלוש השיטות הבאות: (1) מועד סילוק ההתחייבות; (2) שיטת הפחתה רציונלית וסיסטמית; (3) או בהתאם לשינוי בשווי ההוגן של הערבות. ניתן להפחית בהתאם לשינוי בשווי ההוגן רק כאשר השימוש בשיטה זו מוצדק בהתאם להוראות התקינה האמריקאית לדוגמה, שימוש בשיטת השינוי בשווי ההוגן עבור ערבויות המטופלות כמכשירים נגזרים בהתאם ל-ASC 815.

-כאשר הערבות נמדדת במועד ההכרה לראשונה בהתאם ל-ASC 450, המדידה העוקבת תתבצע גם כן בהתאם ל-ASC 450.

- גילוי:

- הפרשה להפסד:

▪ דרישות הגילוי בהתאם לתקן ASC 460 חלות על כל הערבויות (גם אם הן אינן בתחולת ASC 460), פרט לאלה אשר יוצאות מתחולת ASC 450.

▪ עבור ערבויות מסוימות, יש לתת גילוי גם אם הסיכוי שההפסד יתרחש קלוש.

▪ יש לתת גילוי לגבי מהות הערבות וסכומה; במידה ורלוונטי, יש לתת גילוי אודות ערך השיפוי הצפוי להתקבל.

- התחייבות בגין ערבות:

יש לתת את הגילויים הבאים לגבי כל ערבות או קבוצה של ערבויות זהות, גם אם הסיכוי שהערב ישלם תשלומים בעקבות הערבות הינו קלוש:

מהות הערבות; מידע לגבי סך התשלומים הפוטנציאליים המקסימלי בגין הערבות; סכום העלות המופחתת הנוכחית של ההתחייבות; מהות השיפויים; מהות הביטחונות; ואם ניתן לאמוד, המידה המשוערת בה התמורה בגין הביטחונות מכסה את סך התשלומים הפוטנציאליים המקסימלי בגין הערבות.

הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של החוזר על דוחותיו הכספיים.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

4. עדכון תקינה חדש בנושא צירוף עסקים

בחודש ינואר 2017, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון 2017-01, אשר מהווה תיקון להוראות ASC 805 בנושא "צירוף עסקים" (להלן: "התיקון"). תכליתו של התיקון הינה להבהיר את הגדרת עסק.

בהתאם לתיקון, כאשר התמורה שהועברה עבור הנכסים הינה באופן מהותי, עבור נכס יחיד הניתן לזיהוי או קבוצת נכסים זחים הניתנים לזיהוי, המערכת המשולבת של הנכסים והפעילויות אינה מקיימת את ההגדרה של עסק.

על פי התיקון, על מנת שמערכת משולבת של נכסים ופעילויות תקיים את ההגדרה של עסק עליה לכלול לפחות תשומה אחת ותהליך מהותי אשר תורמים יחד באופן משמעותי ליצור התפוקה.

כמו כן, התיקון מסיר את הדרישה להעריך האם משתתף שוק יכול להשלים את התשומות או התהליכים החסרים ומספק מסגרת של קריטריונים המסייעים לישות לבחון האם המערכת המשולבת של הנכסים והפעילויות הינה עסק. כמו כן, התיקון מפרט קריטריונים שונים עבור מערכות בעלות תפוקות (output) ועבור מערכות ללא תפוקות (למרות שלא נדרש שהמערכת תהיה בעלת תפוקות על מנת שתחשב כעסק, תפוקות הן בדרך כלל רכיב עיקרי של עסק ולכן הקריטריונים הנדרשים כדי לעמוד בהגדרת עסק עבור מערכות ללא תפוקות מחמירים יותר מאשר הקריטריונים עבור מערכות בעלות תפוקות).

בנוסף, התיקון צמצם את ההגדרה של תפוקה כך שתהיה עקבית עם הגדרתה ב- ASC 606. נדרש ליישם שינויי עדכון זה בדרך של מאן ולהבא.

ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2017. יישום מוקדם אפשרי עבור עסקאות מסוימות.

5. עדכון תקינה חדש בנושא הכנסות אחרות

בחודש פברואר 2017 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון 2017-05 בדבר תחולת הוראות גריעת נכסים והטיפול החשבונאי במכירות חלקיות של נכסים לא פיננסיים, המהווה תיקון לנושא 20-610 לקודיפיקציה בדבר הכנסות אחרות - רווחים והפסדים מגריעה של נכסים לא פיננסיים (להלן: "התיקון").

התיקון מבהיר כי נכס פיננסי אשר במהותו אינו נכס פיננסי (Substance nonfinancial asset) נכנס לתחולת ASC 610-20. הגדרת נכס פיננסי אשר במהותו אינו נכס פיננסי, בין היתר, כוללת נכס אשר הובטח לצד נגדי בחוזה אם באופן מהותי מרבית השווי ההוגן של הנכס נובע מנכסים לא פיננסיים (לדוגמה, העברת זכויות בחברה בת בה רוב הנכסים הם לא פיננסיים).

בהתאם לתיקון, העברות של עסק או פעילות שאינה למטרת רווח וכן כל העברה של השקעה המטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני אינן בתחולת ASC 610-20 (בוטל החריג, לפיו העברות מסוימות של השקעות המטופלות בהתאם לשיטת השווי המאזני תטופלנה בהתאם ל- ASC 610-20).

כמו כן, ישויות נדרשות לזהות בנפרד כל נכס מובחן (distinct) אשר הובטח לצד נגדי ולגרוע את הנכס כאשר הצד הנגדי משיג שליטה. הקצאת התמורה לכל נכס מובחן תטופל בהתאם ל- ASC 606.

בנוסף, ההוראות החדשות ישפיעו גם על הטיפול החשבונאי במכירות חלקיות (partial sale) של נכס לא פיננסי. בהתאם לתיקון, ישות אשר מעבירה את זכויות השליטה שלה בנכס לא פיננסי, אך נותרת בעלת זכויות שאינן מקנות שליטה, תמדוד את הזכויות הנותרות בשווי הוגן. כתוצאה מכך, מלוא הרווח או ההפסד יוכר בעת מכירת זכויות השליטה בנכס הלא פיננסי.

ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2017. יישום מוקדם אפשרי.

ביאור 1- עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

6. עדכון תקינה חדש בנושא חייבים ("receivables")

בחודש מרץ 2017, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את עדכון 2017-08 בדבר הפחתת פרמיה על איגרות חוב שנרכשו בעלות אופציית פירעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 310-20 בקודיפיקציה בדבר חייבים – עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות (להלן: "התיקון"). בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על אגרות חוב בעלות אופציית פירעון מוקדם על-ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפירעון המוקדם ביותר. ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2018. יישום מוקדם אפשרי, לרבות בדוחות ביניים.

ביאור 2 – הכנסות והוצאות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו		
ביום 31 במרס		
2016	2017	
(בלתי מבוקר)		
א. הכנסות (הוצאות) ריבית (1)		
140.7	105.7	מאשראי לציבור
1.0	1.0	מפקדונות בבנק ישראל וממזמנים
(1.6)	2.7	מפקדונות בבנקים
0.7	3.4	מאגרות חוב
(0.1)	-	מנכסים אחרים
140.7	112.8	סך כל ההכנסות מריבית
ב. הוצאות (הכנסות) ריבית		
(1.8)	1.8	על פקדונות הציבור
2.1	3.3	על כתיבי התחייבות נדחים
0.2	-	על התחייבויות אחרות
0.5	5.1	סך כל הוצאות הריבית
140.2	107.7	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית (2)		
0.8	1.2	הכנסות ריבית
0.8	1.2	סך הכל בגין מכשירים נגזרים ופעולות גידור
ד. פרוט הכנסות (הוצאות) ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב		
(0.3)	0.6	מוחזקות לפידיון
1.0	2.8	זמינות למכירה
-	-	למסחר
0.7	3.4	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א' וב'.

ביאור 3- הכנסות מימון שאינן מריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 31 במרס
2016 2017
(בלתי מבוקר)

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים		
(23.4)	(44.4)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים (1) ALM
(23.4)	(44.4)	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
א.2. מהשקעות באגרות חוב		
0.4	0.6	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה (2)
0.4	0.6	סך הכל מהשקעה באג"ח
23.2	43.1	א.3. הפרשי שער, נטו
0.2	(0.7)	סך כל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר		
0.4	0.2	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
-	0.1	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו (3)
0.4	0.3	סך הכל מפעילויות מסחר (4)
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת הסיכון		
0.4	0.3	חשיפת ריבית
0.6	(0.4)	סך הכל

- (1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (2) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
 (3) מזה חלק הרווחים/(ההפסדים) הקשורים לאגרות חוב שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 0.1 מיליוני ש"ח לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 (בשלושה חודשים שהסתיימו ב- 31 במרס 2016 ובשנת 2016 - 0).
 (4) להכנסות מריבית מהשקעה באגרות חוב למסחר, ראה באור 2.

ביאור 4 – רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 וביום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר):

סך הכל רווח כולל אחר המיחס לבעלי מניות הבנק	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(42.9)	(46.5)	3.6	יתרה ליום 1 בינואר 2017 (מבוקר)
4.8	1.6	3.2	שינוי נטו במהלך התקופה
(38.1)	(44.9)	6.8	יתרה ליום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)
(2.9)	(4.2)	1.3	יתרה ליום 1 בינואר 2016 (מבוקר)
1.0	(4.3)	5.3	שינוי נטו במהלך התקופה
(1.9)	(8.5)	6.6	יתרה ליום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2016 (מבוקר):

סך הכל רווח כולל אחר המיחס לבעלי מניות הבנק	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
(2.9)	(4.2)	1.3	יתרה ליום 1 בינואר 2016 (מבוקר)
(40.0)	(42.3)	2.3	שינוי נטו במהלך השנה
(42.9)	(46.5)	3.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

ביאור 4 – רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס
1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 וביום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
5.0	(3.0)	8.0	3.6	(1.9)	5.5
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו לדוח רווח והפסד (1)					
0.3	(0.1)	0.4	(0.4)	0.2	(0.6)
5.3	(3.1)	8.4	3.2	(1.7)	4.9
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
(4.3)	2.4	(6.7)	1.0	(0.6)	1.6
(הפסד) רווח אקטוארי נטו בתקופה (רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד (2)					
-	-	-	0.6	(0.3)	0.9
(4.3)	2.4	(6.7)	1.6	(0.9)	2.5
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:					
1.0	(0.7)	1.7	4.8	(2.6)	7.4
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה					

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר:		
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		
3.3	(1.8)	5.1
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד (1)		
(1.0)	0.6	(1.6)
2.3	(1.2)	3.5
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה		
הטבות לעובדים		
(49.2)	25.5	(74.7)
(הפסד) רווח אקטוארי נטו בתקופה (רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד (2)		
6.9	(3.8)	10.7
(42.3)	21.7	(64.0)
שינוי נטו במהלך התקופה		
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:		
(40.0)	20.5	(60.5)
סה"כ השינוי נטו במהלך התקופה		

1. הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מיומן שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה ביאור 3.
2. הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה בביאור 7 א זכויות עובדים.

ביאור 5 - ניירות ערך

31 במרס 2017

(בלתי מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון				
85.0	85.0	6.1	-	91.1
35.9	35.9	3.1	-	39.0
120.9	120.9	9.2	-	130.1
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון				

רווח כולל אחר מצטבר

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
		רווח כולל אחר מצטבר	רווח כולל אחר מצטבר	
ב. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב -				
1,131.7	1,120.7	11.1	(0.1)	1,131.7
120.9	121.8	-	(0.9)	120.9
24.6	25.0	0.2	(0.6)	24.6
1,277.2	1,267.5	11.3	(1.6)	1,277.2
0.9	-	0.9	-	0.9
1,278.1	1,267.5	12.2	(1.6)	1,278.1
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה מניות				

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
		שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	
ג. ניירות ערך למסחר				
4.3	4.4	-	(0.1)	4.3
4.3	4.4	-	(0.1)	4.3
1,403.3	1,392.8	21.4	(1.7)	1,412.5
סך כל ניירות הערך				

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בסך 0.9 מיליון ש"ח.
- (3) כוללים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו". הערות לעמודים 88-90 ראה עמוד 90.

ביאור 5 – ניירות ערך (המשך)

31 במרס 2016

(בלתי מבוקר)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
		שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון				
85.6	85.6	8.7	-	94.3
0.6	0.6	-	-	0.6
36.6	36.6	3.9	-	40.5
122.8	122.8	12.6	-	135.4
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון				

רווח כולל אחר מצטבר

הערך במאזן	עלות מופחתת - (עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
		(במניות)		
ב. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב -				
1,686.8	1,677.0	10.1	(0.3)	1,686.8
140.1	141.2	-	(1.1)	140.1
27.4	29.5	-	(2.1)	27.4
1,854.3	1,847.7	10.1	(3.5)	1,854.3
4.1	-	4.1	-	4.1
1,858.4	1,847.7	14.2	(3.5)	1,858.4
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה				

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
		שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	
ג. ניירות ערך למסחר				
3.6	3.6	-	-	3.6
8.2	8.4	-	(0.2)	8.2
11.8	12.0	-	(0.2)	11.8
1,993.0	1,982.5	26.8	(3.7)	2,005.6
סך כל ניירות הערך				

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בסך 4.1 מיליון ש"ח.

(3) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

הערות לעמודים 88-90 ראה עמוד 90.

ביאור 5 – ניירות ערך (המשך)

31 בדצמבר 2016				
(מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
א. אגרות חוב המוחזקות לפדין				
84.7	84.7	6.5	-	91.2
36.1	36.1	3.5	-	39.6
120.8	120.8	10.0	-	130.8
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדין				
ב. ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב -				
1,093.8	1,086.5	9.0	(1.7)	1,093.8
131.3	132.3	-	(1.0)	131.3
25.0	26.5	-	(1.5)	25.0
1,250.1	1,245.3	9.0	(4.2)	1,250.1
0.9	-	0.9	-	0.9
1,251.0	1,245.3	9.9	(4.2)	1,251.0
מניות				
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה				
ג. ניירות ערך למסחר				
3.6	3.6	-	-	3.6
4.5	4.6	-	(0.1)	4.5
8.1	8.2	-	(0.1)	8.1
1,379.9	1,374.3	19.9	(4.3)	1,389.9

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בסך 0.9 מיליון ש"ח.

(3) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו".

הערות:

- פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב וכן, פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות – ראה ביאור 2 ו-3.
- ניירות ערך ששועבדו למלווים הסתכמו ב- 31 במרס 2017 ב- 49.8 מיליון ש"ח (31 במרס 2016 ו- 31 בדצמבר 2016 - 49.7 מיליון ש"ח).

ביאור 5 – ניירות ערך (המשך)

ד. מידע לגבי אגרות חוב פגומות

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
2.7	4.5	2.6	יתרת חוב רשומה של אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית

ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

31 במרס 2017
(בלתי מבוקר)

12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				שווי הוגן	אגרות חוב
הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סה"כ	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סה"כ		
20%-40%	0-20%			20%-40%	0-20%				
-	-	-	-	0.1	-	0.1	115.5	של ממשלת ישראל	
0.7	-	0.7	61.3	0.2	-	0.2	59.6	של מוסדות פיננסיים בישראל	
0.6	-	0.6	22.0	-	-	-	-	של אחרים בישראל	
1.3	-	1.3	83.3	0.3	-	0.3	175.1	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	

31 במרס 2016
(בלתי מבוקר)

12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				שווי הוגן	אגרות חוב
הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סה"כ	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סה"כ		
20%-40%	0-20%			20%-40%	0-20%				
-	-	-	-	0.3	-	0.3	750.0	של ממשלת ישראל	
-	-	-	-	1.1	-	1.1	140.1	של מוסדות פיננסיים בישראל	
2.1	-	2.1	27.4	-	-	-	-	של אחרים בישראל	
2.1	-	2.1	27.4	1.4	-	1.4	890.1	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	

31 בדצמבר 2016
(מבוקר)

12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים				שווי הוגן	אגרות חוב
הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סה"כ	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סה"כ		
20%-40%	0-20%			20%-40%	0-20%				
-	-	-	-	1.7	-	1.7	832.4	של ממשלת ישראל	
0.7	-	0.7	61.4	0.3	-	0.3	69.9	של מוסדות פיננסיים בישראל	
1.5	-	1.5	22.3	-	-	-	-	של אחרים בישראל	
2.2	-	2.2	83.7	2.0	-	2.0	902.3	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	

ביאור 6 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
א. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

31 במרס 2016					31 במרס 2017				
בנקים		אשראי לציבור			בנקים		אשראי לציבור		
וממשלות סך הכל		סך הכל	פרטי	מסחרי	וממשלות סך הכל		סך הכל	פרטי	מסחרי
יתרת חוב רשומה:									
3,160.8	844.5	2,316.3	109.6	2,206.7	4,420.8	1,898.5	2,522.3	132.2	2,390.1
9,870.2	-	9,870.2	8,142.1	1,728.1	10,384.1	-	10,384.1	8,592.5	1,791.6
13,031.0	844.5	12,186.5	8,251.7	3,934.8	14,804.9	1,898.5	12,906.4	8,724.7	4,181.7
סך הכל חובות*									
52.7	-	52.7	22.7	30.0	53.0	-	53.0	23.1	29.9
45.4	-	45.4	4.5	40.9	34.1	-	34.1	7.2	26.9
98.1	-	98.1	27.2	70.9	87.1	-	87.1	30.3	56.8
סך הכל חובות פגומים									
13.5	-	13.5	4.2	9.3	18.2	-	18.2	5.5	12.7
138.6	-	138.6	60.4	78.2	191.0	-	191.0	83.7	107.3
250.2	-	250.2	91.8	158.4	296.3	-	296.3	119.5	176.8
סך הכל חובות בעייתיים									
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:									
44.9	-	44.9	4.8	40.1	53.8	-	53.8	8.7	45.1
80.6	-	80.6	59.6	21.0	84.9	-	84.9	61.0	23.9
125.5	-	125.5	64.4	61.1	138.7	-	138.7	69.7	69.0
26.5	-	26.5	2.5	24	26.1	-	26.1	6.7	19.4

31 בדצמבר 2016

בנקים		אשראי לציבור			בנקים		אשראי לציבור		
וממשלות סך הכל		סך הכל	פרטי	מסחרי	וממשלות סך הכל		סך הכל	פרטי	מסחרי
יתרת חוב רשומה:									
4,586.7	2,044.8	2,541.9	134.3	2,407.6	9,980.7	-	9,980.7	8,379.1	1,601.6
14,567.4	2,044.8	12,522.6	8,513.4	4,009.2	14,567.4	2,044.8	12,522.6	8,513.4	4,009.2
סך הכל חובות*									
53.5	-	53.5	23.1	30.4	53.5	-	53.5	23.1	30.4
43.8	-	43.8	5.7	38.1	43.8	-	43.8	5.7	38.1
97.3	-	97.3	28.8	68.5	97.3	-	97.3	28.8	68.5
סך הכל חובות פגומים									
23.4	-	23.4	6.3	17.1	23.4	-	23.4	6.3	17.1
179.1	-	179.1	80.0	99.1	179.1	-	179.1	80.0	99.1
299.8	-	299.8	115.1	184.7	299.8	-	299.8	115.1	184.7
סך הכל חובות בעייתיים									
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:									
52.9	-	52.9	6.4	46.5	52.9	-	52.9	6.4	46.5
89.0	-	89.0	61.4	27.6	89.0	-	89.0	61.4	27.6
141.9	-	141.9	67.8	74.1	141.9	-	141.9	67.8	74.1
33.3	-	33.3	6.2	27.1	33.3	-	33.3	6.2	27.1

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

ביאור 6 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

שלושה חודשים שהסתיימו ביום						
31 במרס 2016			31 במרס 2017			
הפרשה להפסדי אשראי						
בלתי מבוקר						
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי	
137.7	62.6	75.1	148.4	69.3	79.1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(3.7)	3.3	(7.0)	10.4	3.7	6.7	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(21.1)	(18.6)	(2.5)	(33.6)	(10.2)	(23.4)	מחיקות חשבונאיות
19.3	18.7	0.6	18.7	8.7	10.0	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(1.8)	0.1	(1.9)	(14.9)	(1.5)	(13.4)	מחיקות חשבונאיות נטו
132.2	66.0	66.2	143.9	71.5	72.4	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה*
6.7	1.6	5.1	5.2	1.8	3.4	*מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ביאור 7 – פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

בישראל

ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	ליום 31 במרס		
	2016	2017	
	(בלתי מבוקר)		
			פקדונות לפי דרישה
9,442.4	8,128.4	9,643.9	אינם נושאים ריבית
185.6	140.3	185.6	נושאים ריבית
9,628.0	8,268.7	9,829.5	סה"כ לפי דרישה
7,640.1	7,801.9	7,566.9	לזמן קצוב ⁽¹⁾
17,268.1	16,070.6	17,396.4	סך כל פקדונות הציבור⁽²⁾
-	-	-	(1) מזה: פקדונות שאינם נושאים ריבית
			(2) מזה:
14,774.2	13,756.8	14,971.3	פיקדונות של אנשים פרטיים
23.2	3.1	37.3	פיקדונות של גופים מוסדיים
2,470.7	2,310.7	2,387.8	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

ליום 31 בדצמבר 2016 יתרה (מבוקר)	ליום 31 במרס		
	2016	2017	
	יתרה	יתרה	
	(בלתי מבוקר)		
			תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח
12,580.6	11,862.5	12,839.3	עד 1
4,012.1	3,487.1	3,919.4	מעל 1 עד 10
675.4	721.0	637.7	מעל 10 עד 100

ביאור 7א- זכויות עובדים

1. תיאור ההטבות

לתיאור ההטבות ראה ביאור 22 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016.

(2) מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

תכניות פיצויים			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2016	2017	
155.2	155.2	199.5	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
7.5	1.7	1.7	עלות שירות
5.2	1.2	1.7	עלות ריבית
65.9	3.2	(0.5)	הפסד אקטוארי (רווח)
(34.3)	(8.1)	(0.1)	הטבות ששולמו
-	1.4	-	אחר
199.5	154.6	202.3	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה

הטבות לאחר פרישה			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2016	2017	
39.3	39.3	36.0	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה*
0.9	0.3	0.6	עלות שירות
1.3	0.4	0.4	עלות ריבית
7.8	2.8	(0.7)	הפסד אקטוארי (רווח)
(13.3)	(0.2)	(0.3)	הטבות ששולמו
36.0	42.6	36.0	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה

* ב- 31 בדצמבר 2015 וב-31 במרס 2016 כולל מענק פדיון ימי מחלה שיועד לתשלום לאחר פרישה לגמלאות בסך 12.7 מיליון, ואשר נפדה במהלך הרבעון הרביעי בשנת 2016.

ביאור 7א- זכויות עובדים (המשך)

(2) מחויבויות ומצב המימון (המשך)

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

תכניות פיצויים			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
136.1	136.1	128.5	שווי הוגן של נכסי התוכנית בתחילת תקופה
3.5	0.5	1.4	תשואה בפועל על נכסי התוכנית
4.2	0.8	0.9	הפקדות לתוכנית על ידי התאגיד הבנקאי
(15.3)	(4.3)	(0.1)	הטבות ששולמו
128.5	133.1	130.7	שווי הוגן של נכסי התוכנית בסוף התקופה
(71.0)	(21.5)	(71.6)	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף התקופה*

* נכלל בסעיף התחייבויות אחרות.

ג. סכומים שהוכרו במאזן

תכניות פיצויים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
-	-	-	סכומים שהוכרו בסעיף נכסים אחרים
(71.0)	(21.5)	(71.6)	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
(71.0)	(21.5)	(71.6)	התחייבות נטו שהוכרה בסוף התקופה

ד. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת המס

הטבות לאחר פרישה			תכנית פיצויים			
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
2016	2016	2017	2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
9.3	3.5	8.5	61.6	10.1	59.9	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
9.3	3.5	8.5	61.6	10.1	59.9	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ביאור 7א- זכויות עובדים (המשך)

(3) הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

תכנית פיצויים			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2016	2017	
	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
7.5	1.7	1.7	עלות שירות
5.2	1.2	1.7	עלות ריבית
(4.5)	(1.2)	(1.0)	תשואה חזויה על נכסי התוכנית* הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
0.9	-	0.8	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
10.6	1.4	-	אחר, לרבות הפסד (רווח) מצמצום או סילוק
19.7	3.1	3.2	סך עלות ההטבה, נטו

הטבות לאחר פרישה			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2016	2017	
	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
0.9	0.3	0.6	עלות שירות
1.3	0.4	0.4	עלות ריבית
(0.8)	-	0.1	הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
1.4	0.7	1.1	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
			סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

תכנית פיצויים			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2016	2017	
	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
66.9	3.9	(0.9)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(0.9)	-	(0.8)	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
(10.6)	-	-	הפסד מסילוק
55.4	3.9	(1.7)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
19.7	3.1	3.2	סך עלות ההטבה נטו
			סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה
75.1	7.0	1.5	וברוח כולל אחר

ביאור 7א- זכויות עובדים (המשך)

(3) הוצאה לתקופה (המשך)

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס (המשך)

הטבות לאחר פרישה				
לשנה	לשלושה חודשים			
שהסתיימה ביום	שהסתיימו ביום			
31 בדצמבר	31 במרס			
2016	2016	2017		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
7.8	2.8	(0.7)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה	
0.8	-	(0.1)	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי	
8.6	2.8	(0.8)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר	
1.4	0.7	1.1	סך עלות ההטבה נטו	
			סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה	
10.0	3.5	0.3	וברוח כולל אחר	

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2017 לפני השפעת המס

הטבות	תכניות	
לאחר	פיצויים	
פרישה		
0.4	7.3	סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר

(4) הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו לתקופות ביום 31 במרס 2017 ו-2016 ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

הטבות לאחר פרישה			תכנית פיצויים		
ליום	ליום		ליום	ליום	
31 בדצמבר	31 במרס		31 בדצמבר	31 במרס	
2016	2016	2017	2016	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
2.09%	1.92%	2.21%	1.60%	1.47%	1.66%

* שיעור ההיוון

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

הטבות לאחר פרישה			תכנית פיצויים		
לשנה	לשנה		לשנה	לשנה	
שהסתיימה	שהסתיימה		שהסתיימה	שהסתיימה	
ביום	ביום		ביום	ביום	
31 בדצמבר	31 במרס		31 בדצמבר	31 במרס	
2016	2016	2017	2016	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
1.92%-2.25%	2.25%	2.09%	1.47%-1.68%	1.68%	1.60%

* שיעור ההיוון

* במונחים ריאליים

ביאור 7א - זכויות עובדים (המשך)

(4) הנחות (המשך)

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

הטבות לאחר פרישה			תכנית פיצויים		
גידול בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת		
ליום 31	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	ליום 31	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס
בדצמבר	2016	2017	בדצמבר	2016	2017
(4.9)	(6.6)	(4.8)	(4.2)	(2.4)	(3.7)
שיעור ההיוון			שיעור ההיוון		
קטן			קטן		
קטן בנקודת אחוז אחת			קטן בנקודת אחוז אחת		
ליום 31	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס	ליום 31	ליום 31 במרס	ליום 31 במרס
בדצמבר	2016	2017	בדצמבר	2016	2017
6.4	8.8	6.2	6.4	4.8	5.9
שיעור ההיוון			שיעור ההיוון		

(5) נכסי תכנית

תזרימי מזומנים

(1) הפקדות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		תחזית* 2017
	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	הפקדות
4.2	0.8	0.9	2.6

* אומדן הפקדות שצפוי לשלמן לתכניות פיצויים להטבה מוגדרת במהלך יתרת שנת 2017.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

(1) הלימות ההון

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

הוראות באזל 3 קבעו שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

היישום של ההוראות הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל 3 ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב- 10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון לשנת 2016 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 60%. והחל מיום 1 בינואר 2017 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי יעמוד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי תעמוד על 50%.

א. יעד הלימות הון

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, ביום 28 במרץ 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל 3- יחסי הון ליבה מינימליים, הדורש מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את היחסים הנ"ל בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי של 10% ויחס הון כולל מזערי של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בנוסף, בעקבות הדרישות שנקבעו בהוראה 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור" נדרש הבנק להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל באחוז אחד מיתרת הלוואות לדיור. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 9.02% ויחס ההון הכולל המזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 12.52%.

בעקבות אימוץ הוראות באזל 3 בישראל ודרישות הון נוספות בגין הלוואות לדיור, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 329, בחודש אפריל 2016 אושרה על ידי הדירקטוריון והנהלה מדיניות לפיה על הבנק להחזיק רמת הלימות הון בהתאם ליעד ההון שהינו גבוה מהיחס המזערי הנדרש כפי שהוגדר על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבע על ידי הדירקטוריון והנהלה משקף, לדעת הבנק, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלו. בהתאם להחלטה זו, יחס הון רובד 1 ויחס ההון הכולל יעמדו על שיעור מינימאלי של 9.3%-12.5% בהקבלה, בצירוף יעד תוספת ההון הנובעת מדרישת הפיקוח בנושא הלוואות לדיור כפי שצוינה לעיל.

מגבלות על חלוקת דיבידנד

חלוקת דיבידנד כפופה לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין, לרבות אלו הקבועות בחוק החברות.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ב. להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, הון הרגולטורי ויחסי ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר"

31 בדצמבר	31 במרס		
	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון			
1,245.8	1,205.7	1,262.0	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
324.2	377.1	307.8	הון רובד 2, לאחר ניכויים
1,570.0	1,582.8 (2)	1,569.8	סך הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
10,629.5	9,883.0	10,707.9	סיכון אשראי
49.5	66.3	91.0	סיכונים שוק
1,043.0	1,052.0	1,020.0	סיכון תפעולי
11,722.0	11,001.3 (2)	11,818.9	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
10.63%	10.96%	10.68%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.39%	14.39%	13.28%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.02%	9.01%	9.02%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (1)
12.52%	12.51%	12.52%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים (1)

(1) לרבות דרישת הון בשיעור המבטאת 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שידרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 9.02% ו-12.52%, בהתאמה.

(2) נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן – התאמות בגין תכנית ההתייעלות), אשר פוחדות בהדרגה עד יום 1 בינואר 2021. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות, ראה סעיף ד. להלן.
מסך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של כ- 43 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות.

הערה:
התאמות פיקוחיות וניכויים – בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", נכסי הסיכון וההתאמות הפיקוחיות מוצגים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

1. הלימות הון (המשך):

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	31 במרס		
	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
			1. הון עצמי רובד 1
1,208.5	1,204.7	1,229.7	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
(2.5)	(2.5)	(2.5)	מניות בכורה צוברות ומשתתפות שלא הוכרו כהון רובד 1
3.9	4.0	2.0	יישום הוראות המעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
1.4	1.5	(0.5)	סך ההבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
1,209.9	1,206.2	1,229.2	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
(0.3)	(0.5)	(0.2)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
36.2	-	33.0	סך ההתאמות בגין תכנית התייעלות- הון עצמי רובד 1
1,245.8	1,205.7	1,262.0	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
			2. הון רובד 2
209.7	271.9	190.0	הון רובד 2: מכשירים
114.5	105.2	117.8	הון רובד 2: הפרשות
324.2	377.1	307.8	סך הכל רובד 2
1,570.0	1,582.8	1,569.8	סך כל ההון

ד. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר	31 במרס		
	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
באחוזים	באחוזים		
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר
(1) 10.24%	10.92%	10.34%	בהוראה 299
0.04%	0.04%	0.02%	השפעת הוראות המעבר
10.28%	10.96%	10.36%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות
0.35%	-	0.32%	השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
10.63%	10.96%	10.68%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות

(1) לרבות השפעת אימוץ לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ה. גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק

ה(1). רכיבי הון הנתונים לתנודתיות
הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:
- שינוי בהיקף נכסי הסיכון של הבנק והניכויים מההון.
- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה, פרישה וכד'.
להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 במרס 2017:

השפעת גידול ב-1 מיליארד		השפעת גידול ב-1 מיליארד	
ש"ח בסך	נכסי הבנק	ש"ח בסך	נכסי הבנק
השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1		השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1	
באחוזים		באחוזים	
(0.83%)		(0.85%)	

ה(2). דרישות ההון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים
ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר סופי בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן: "החוזר"). החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקאות נגזרים סחירים בבורסה ועסקאות מימון ניירות ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות. ביום 28 בדצמבר 2016 התקבל מכתב מבנק ישראל המאשר להמשיך לחשב את סכום החשיפה בגין פעילות לקוחות בבורסת המעו"ף ע"פ גישת התרחישים כפי שהייתה בהוראה 203 לפני תיקונה.

ההנחיות מסדירות, בין היתר, את סוגי החשיפות הבאים:

- חשיפות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי. ככלל, לחשיפות אלה יש לייחס משקל סיכון של 2% (לעומת ערך חשיפה אפס ערב התיקון). עם זאת, קיימת בהוראה נוסחת מינימום שעשויה להוביל להכפלת חשיפות המסחר במשקל סיכון של 20%.
 - חשיפות של תאגיד בנקאי ללקוח הפעיל בבורסה. כאמור לעיל, בגין לקוחות הפעילים בבורסת המעו"ף חישוב החשיפה יהיה ע"פ גישת התרחישים, וזאת עד שהפיקוח בישראל ייאמץ את הגישה החדשה לחישוב (גישת SA-CCR) שאומצה על ידי וועדת באזל.
 - חשיפות של תאגיד לקוח הפועל באמצעות חבר מסלקה.
 - העברות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לקרן הסיכונים.
 - ביטחונות שהפקיד תאגיד בנקאי אצל חבר מסלקה או אצל צד נגדי מרכזי.
 - חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר ישוקללו בהתאם למשקל הסיכון הרלוונטי לצד הנגדי בעוד העברות לקרן הסיכונים ישוקללו ב-1,250%.
- תחולת ההוראה המתוקנת החל מיום 1 בינואר 2017, כאשר עד ליום 30 ביוני 2017 ניתן להתייחס לבורסה בתל אביב כצד נגדי מרכזי כשיר.
הבנק פועל לעדכן את אופן חישוב יחסי ההון ויחס המינוף בהתאם לעדכון ההוראה כאמור.
להערכת הבנק, ההשפעה הצפויה של אימוץ החוזר נכון למועד הדיווח הינה זניחה.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונדילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ה(3). דרישות הון וניכוי מההון בגין נכס מס נדחה

ביום 4 באפריל 2016 פורסם עדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים ליישום הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון. מטרת העדכון להבהיר את אופן הטיפול במרכיב מס שכן בכל הקשור לחישוב דרישות הון ובניכוי מההון בגין נכס מס נדחה. על פי ההבהרה, כאשר תאגיד בנקאי מגיע למסקנה כי בנסיבות הקיימות במועד הדוח קיימת סבירות קרובה לוודאי (virtually certain) לגבי נכס המס הנדחה בגובה סכום מס השכר הכלול בספרי הבנק, ניתן שלא להחיל את ניכוי הסף הכלול בסעיף 13 להוראה על חלק זה של נכס המס הנדחה. לצורך כך, הבנק יהיה רשאי ליישם את הבחינה של ניכוי הסף על סכום המיסים הנדחים נטו, לאחר ניכוי מס השכר כאמור לעיל. נכס המס הנדחה כאמור, שלא נוכה מההון, ישוקלל כנכס סיכון בשיעור של 250%. הבנק מיישם את ההנחיות החל ממועד פרסומן באופן של מכאן ולהבא, ללא התאמות מספרי השוואה ובכפוף להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 של הפיקוח על הבנקים. ליישום ההבהרה לא היתה השפעה על יחס הלימות הון.

(2). יחס המינוף לפי הוראת המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%. הדרישה לעמוד ביחס המינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, נדרש להגדיל את יחס המינוף בשיעורים רבעונים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע על פי ההוראה. הבנק שייך לקבוצת תאגידיים זו.

יחס המינוף של הבנק מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218 בדבר "יחס מינוף".
א. בנתוני הבנק

31 בדצמבר	31 במרס		הון רובד 1 (1)
	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
1,245.8	1,205.7	1,262.0	
22,404.6	20,907.8	22,511.8	סך החשיפות
5.56%	5.77%	5.61%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) להשפעת הוראות המעבר והשפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות, ראה סעיף (1) ד. לעיל.

ביאור 8 – הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ב. גורמים שעשויים להשפיע באופן מהותי על יחס המינוף

השינויים בהיקף החשיפות והון רובד 1 של הבנק עשויים להוביל לשינויים ביחס המינוף של הבנק. לשינויים האפשריים בהון הרגולטורי ראה ביאור 8(ד) לעיל.

להלן ניתוח השפעת האפשרויות על יחס המינוף ליום 31 במרס 2017

השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1	השפעת גידול ב-1 השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הבנק
0.4%	0.2%
באחוזים	

(3) יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנתן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית תיקבע על 60% ותגדל ל-80% ב-1 בינואר 2016 ול-100% ב-1 בינואר 2017 ואילך. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

בעקבות אימוץ הוראות באזל בישראל כאמור לעיל, החליט דירקטוריון הבנק כי יעד היחס של הבנק החל מיום 1 באפריל 2015 יעמוד על שיעור הגבוה ב-20% מהדרישה המזערית. במהלך התקופה הנסקרת הבנק עמד ביחס כיסוי נזילות הנדרש.

יחס כיסוי הנזילות בבנק מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221, בדבר "יחס כיסוי נזילות"

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31 בדצמבר	31 במרס	
2016	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
באחוזים	באחוזים	באחוזים
352%	441%	315%
80%	80%	100%

יחס כיסוי הנזילות*
יחס כיסוי הנזילות הנדרש על ידי המפקח על הבנקים**

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.
** יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים גדל באופן הדרגתי מ- 60% ליום 1 באפריל 2015, 80% ליום 1 בינואר 2016 ולשיעור של 100% ביום 1 בינואר 2017.

ביאור 9 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

לבנק קיימות התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות, לסוף תקופת הדיווח כדלהלן:

(1) חוזי שכירות לזמן ארוך – דמי שכירות של בניינים

ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	ליום 31 במרס		
	2016	2017	
16.9	11.5	12.0	בשנה הראשונה
14.6	16.3	14.6	בשנה השנייה
14.2	14.6	14.2	בשנה השלישית
12.8	14.4	12.8	בשנה הרביעית
11.0	13.0	11.0	בשנה החמישית
57.3	92.6	66.8	מעל חמש שנים
126.8	162.4	131.4	סך הכל

ב. תביעות משפטיות ובקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד הבנק

(1) במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תביעות משפטיות ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט בביאור 24 ב דוחות הכספיים השנתיים. לא חל שינוי בתובענות ביחס לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2016.

לדעת הנהלת הבנק המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התביעות, לרבות הבקשות לאישור התובענות הייצוגיות נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. כמו כן תלויה ועומדת כנגד הבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית כמפורט להלן.

ביום 4 במאי 2017 התקבלה בבנק תביעת לקוח של הבנק כנגדו בסך של כ- 28 מיליון ש"ח. התובע מבסס את עילתו כנגד הבנק על מסכת עובדות משנת 2006 כספיח לפרשת חפציבה. לטענתו הבנק ידע או היה צריך לדעת על מצבה של חפציבה ולמרות זאת אפשר ללקוח לפעול אל מול חברת חפציבה לרבות בדרך של ביצוע ניכון שיקים של חברת חפציבה ובכך גרם לו נזק.

לדעת הנהלת הבנק המתבססת על חוות דעת של יועציה המשפטיים לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי התביעה ולא נעשתה בגינה כל הפרשה.

(2) ביום 31 במרס 2017 אין חשיפה נוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק בנושאים שונים ואשר סבירות התממשותן אינה קלושה ולא בוצעה בגינת הפרשה (בדומה ליום 31 בדצמבר 2016).

ביאור 9 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. הסכמים מהותיים

מכרז למתן אשראי ושירותים בנקאיים לעובדי מערכת הביטחון

בחודש נובמבר 2015 זכה הבנק במכרז למתן אשראי ושירותים בנקאיים לעובדי מערכת הביטחון. במכרז נקבע, בין היתר, התנאים למתן אשראי ולניהול חשבון לעובדי מערכת הביטחון, אוכלוסייה הכוללת את אנשי הקבע וגמלאי צה"ל, אזרחים עובדי צה"ל, עובדי משרד הביטחון וגמלאיו, יחידות הסמך של משרד הביטחון וגמלאיהן ואת הזכאים לקיצבאות שיקום.

תקופת ההסכם על פי המכרז הינה ל- 7 שנים החל מחודש יוני 2016.

במכרז נקבע, בין היתר, כי הבנק יעמיד הלוואות לאוכלוסייה שצוינה לעיל בהתאם להפניות שיפנה משרד הביטחון. תנאי הריבית ללקוח יקבעו על ידי משרד הביטחון ועל פי תנאי המכרז הוא זה שיישא בכל הפסדי האשראי. משרד הביטחון ישלם לבנק או יקבל ממנו את הפרש בין הריבית שישלם הלקוח ובין הריבית שהציע הבנק במכרז לגבי כל סוג של הלוואות.

כחלק מתנאי המכרז, נכללו גם הזכויות להפעלת סניפי הבנק במחנות צה"ל. למשרד הביטחון ניתנה האפשרות לבחור בהפעלתם של חלק מן הסניפים. במסגרת זו סוכם כי הבנק ימשיך להפעיל את הסניפים בפריסה הנוכחית.

הזכייה במכרז מאפשרת לבנק הזדמנויות עסקיות להרחבת פעילותו בקרב אוכלוסיית המכרז והגדלת חלקו באוכלוסיות נוספות.

מכרז החשב הכללי להעמדת הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה

בחודש ינואר 2016, זכה הבנק בשותפות עם מיטב ד"ש גמל ופנסיה (להלן "מיטב ד"ש") במכרז החשב הכללי במשרד האוצר לבחירת שותפיות פיננסיות להעמדת הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות המדינה. הבנק ומיטב ד"ש צפויים להעמיד אשראי לעסקים קטנים ובינוניים ב- 4 השנים הקרובות.

הסכם למתן שירותי מחשוב עם מת"ף

בחודש דצמבר 2016 נחתם בין הבנק לבין מת"ף הסכם למתן שירותי מחשוב, שאחד מנספחיו הוא הסכם לרמת שירות (SLA). ההסכם מעגן בכתב את השירותים הניתנים בפועל לבנק ע"י מת"ף מאז שנת 2010 (מועד הסבת מערכות הבנק למערכות הבינלאומי) וכן את עקרונות תשלום התמורה אשר אושרו בוועדת הביקורת ובדירקטוריון בשנת 2013. על פי ההסכם, תשלום הבנק למת"ף בגין שירותי המחשוב, יתבסס על חלקו היחסי של הבנק בסך הפעולות הכספיות שבוצעו בקבוצת הבנק הבינלאומי בתוספת השתתפות בעלויות ההסבה המיוחדות לו בהתאם לפריסה רב שנתית.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים

31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל מדד	אחר
א. נגזרים מגדרים¹					
349.0	-	-	-	349.0	-
349.0	-	-	-	349.0	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
349.0	-	-	-	349.0	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
חוזי Forward					
924.1	-	-	924.1	-	-
Swaps					
67.3	-	-	-	67.3	-
991.4	-	-	924.1	67.3	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
67.3	-	-	-	67.3	-
ג. נגזרים אחרים¹					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
אופציות שנכתבו					
480.5	-	473.7	6.8	-	-
480.5	-	473.7	6.8	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים					
אופציות שנכתבו					
214.8	-	167.1	47.7	-	-
212.7	-	167.1	45.6	-	-
אופציות שנקנו					
-	-	-	-	-	-
Swaps					
1,388.5	-	1,281.6	106.9	-	-
סך הכל					
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	-	-	-	-	-
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
0.1	-	-	0.1	-	-
2,729.0	-	1,281.6	1031.1	416.3	0.0
סך הכל					

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 במרס 2017					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות	חוזים בגין	חוזי	אחר	חוזי ריבית שקל מדד
	ואחרים	מניות	מטבע חוץ		
א. נגזרים מגדרים¹					
2.4	-	-	-	2.4	-
6.8	-	-	-	6.8	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
2.9	-	-	2.9	-	-
14.2	-	-	7.5	6.7	-
ג. נגזרים אחרים¹					
10.0	-	9.3	0.7	-	-
10.0	-	9.3	0.7	-	-
15.3	-	9.3	3.6	2.4	-
31.0	-	9.3	8.2	13.5	-

¹ א. נגזרים מגדרים

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

^{1,2} ב. נגזרים ALM

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

¹ ג. נגזרים אחרים

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

^{3,4} סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי

^{3,4} סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

(1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי בגין מכשירים נגזרים משובצים 3.0 מיליון ש"ח.

(4) היתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים אינה כפופה להסדרי התחשבנות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים

31 במרס 2016					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				אחר	שקל מדד
א. נגזרים מגדרים¹					
				213.8	-
213.8	-	-	-	213.8	Swaps
213.8	-	-	-	213.8	סך הכל
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
213.8	-	-	-	213.8	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
			756.9	-	49.7
806.6	-	-	756.9	-	Forward חוזי
232.9	-	-	-	232.9	Swaps
1,039.5	-	-	756.9	232.9	49.7 סך הכל
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
232.9	-	-	-	232.9	-
ג. נגזרים אחרים¹					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
		412.5	9.2	-	-
421.7	-	412.5	9.2	-	אופציות שנכתבו
421.7	-	412.5	9.2	-	אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים					
		75.6	39.5	-	-
115.1	-	75.6	39.5	-	אופציות שנכתבו
113.8	-	75.6	38.2	-	אופציות שנקנו
-	-	-	-	-	Swaps
1,072.3	-	976.2	96.1	-	סך הכל
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
7.6	-	-	7.6	-	-
2,333.2	-	976.2	860.6	446.7	49.7 סך הכל

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 במרס 2016					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל מדד	אחר*
א. נגזרים מגדרים 1					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
13.1	-	-	-	13.1	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
1.9	-	-	1.9	-	-
40.0	-	-	23.1	16.2	0.7
ג. נגזרים אחרים 1					
7.1	-	6.8	0.3	-	-
7.1	-	6.8	0.3	-	-
9.0	-	6.8	2.2	-	-
60.2	-	6.8	23.4	29.3	0.7

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי בגין מכשירים נגזרים משובצים 1.4 מיליון ש"ח.
 (4) היתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים אינה כפופה להסדרי התחשבות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים

31 בדצמבר 2016					
(מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל מדד	אחר
א. נגזרים מגדרים¹					
211.6	-	-	-	211.6	-
211.6	-	-	-	211.6	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
211.6	-	-	-	211.6	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
926.3	-	-	926.3	-	-
69.6	-	-	-	69.6	-
995.9	-	-	926.3	69.6	-
מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
69.6	-	-	-	69.6	-
ג. נגזרים אחרים¹					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
409.1	-	395.1	14.0	-	-
409.1	-	395.1	14.0	-	-
חוזי אופציה אחרים					
219.3	-	159.4	59.9	-	-
218.6	-	159.4	59.2	-	-
-	-	-	-	-	-
1,256.1	-	1,109.0	147.1	-	-
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט					
0.1	-	-	0.1	-	-
2,463.7	-	1,109.0	1073.5	281.2	-
סך הכל					

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2016					
(מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות		חוזי מטבע חוץ	אחר	חוזי ריבית שקל מדד
	ואחרים	חוזים בגין מניות			
א. נגזרים מגדרים¹					
1.4	-	-	-	1.4	-
8.9	-	-	-	8.9	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}					
6.7	-	-	6.7	-	-
9.7	-	-	1.2	8.5	-
ג. נגזרים אחרים¹					
7.0	-	6.3	0.7	-	-
7.0	-	6.3	0.7	-	-
15.1	-	6.3	7.4	1.4	-
25.6	-	6.3	1.9	17.4	-

- (1) למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי בגין מכשירים נגזרים משובצים 2.6 מיליון ש"ח.
 (4) היתרה מאזנית של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים אינה כפופה להסדרי התחשבנות נטו או הסדרים דומים.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)
ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 במרס 2017			
(בלתי מבוקר)			
בורסה	בנקים	אחרים	סך הכל
-	9.9	5.4	15.3
יתרות מאזניות של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:			
-	-	4.8	4.8
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל			
-	9.9	0.6	10.5
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
-	25.6	1.5	27.1
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין נגזרים ¹			
-	35.5	2.1	37.6
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים			
-	25.2	5.8	31.0
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
31 במרס 2016			
(בלתי מבוקר)			
בורסה	בנקים	אחרים	סך הכל
-	4.6	4.4	9.0
יתרות מאזניות של נכסים בגין ממכשירים נגזרים			
-	-	0.1	0.1
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל			
-	4.6	4.3	8.9
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
-	16.5	2.7	19.2
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין נגזרים ¹			
-	21.1	7.0	28.1
סך כל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים			
-	56.2	4.0	60.2
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
31 בדצמבר 2016			
(מבוקר)			
בורסה	בנקים	אחרים	סך הכל
-	11.4	3.7	15.1
יתרות מאזניות של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
-	-	0.3	0.3
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל			
-	11.4	3.4	14.8
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים			
-	23.4	2.6	26.0
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין נגזרים			
-	34.8	6.0	40.8
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים			
-	21.5	4.1	25.6
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			

בתקופות של שלושה שהסתיימו ב-31 במרס 2017 ו-2016 ובשנת 2016 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.

1. ההפרש אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ביאור 10 – פעילות במכשירים נגזרים- היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. פרוט מועדי פירעון- סכומים נקובים: יתרות לסוף תקופה

31 במרס 2017					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
-	-	-	-	-	חוזי ריבית
-	-	-	-	-	-שקל מדד
416.3	332.7	83.6	-	-	-אחר
1,031.1	-	-	105.5	925.6	חוזי מטבע חוץ
1,281.6	-	120.0	189.2	972.4	חוזים בגין מניות
2,729.0	332.7	203.6	294.7	1,898.0	סך הכל
31 במרס 2016					
(בלתי מבוקר)					
2,333.2	196.1	228.3	260.1	1,648.7	סך הכל
31 בדצמבר 2016					
(מבוקר)					
2,463.7	193.2	226.9	234.5	1,809.1	סך הכל

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א. כללי

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 3 בנובמבר 2014, החל מהדוח הכספי לשנת 2015, הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים מתבצע בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

ב. הגדרות

אנשים פרטיים - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר".
- מגזר בנקאות פרטית – אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.
- משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.

לקוחות עיסקיים מסווגים למגזרי פעילות לפי מחזור הפעילות כלומר מחזור מכירות או היקף הכנסות שנתיות.

- עסק זעיר - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליוני ש"ח.
- עסק קטן - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליוני ש"ח וקטן מ- 50 מיליוני ש"ח.
- עסק בינוני - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליוני ש"ח וקטן מ- 250 מיליוני ש"ח.
- עסק גדול - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליוני ש"ח.
בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בקובץ שאלות ותשובות של בנק ישראל נקבע כי לקוח עיסקי אשר החבות שלו לבנק עד 80 אלפי ש"ח ולבנק אין מידע על מחזור הפעילות שלו, יסווג למגזר הפעילות הפיקוחי הרלוונטי לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) כאשר במקום סך הנכסים במאזן הסיווג ייעשה לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10.

גופים מוסדיים - כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.

מגזר ניהול פיננסי כולל פעילות למסחר, פעילות ניהול נכסים והתחייבויות, פעילות השקעה ריאלית ופעולות נוספות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים. בהתאם להוראות אילו לא נכלל גילוי נפרד אודות מגזר זה.

מגזר אחר - לרבות פעילויות שהופסקו, רווחים מיעודות ותוצאות אחרות הקשורות לזכויות עובדים שלא שויכו למגזרי הפעילות האחרים, פעילויות שלא שויכו למגזרים האחרים, והתאמות בין סך כל הפריטים המיוחסים למגזרים לבין סך כל הפריטים בדוח הכספי המאוחד.

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017										
(בלתי מבוקר)										
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית			
							מזה : כרטיסי אשראי	מזה : הלוואות לדיור	סך הכל	
112.8	7.4	-	6.7	7.7	30.0	-	1.1	0.6	61.0	הכנסות ריבית מחיצוניים
5.1	2.6	-	-	-	0.2	0.2	-	-	2.1	הוצאות ריבית מחיצוניים
107.7	4.8	-	6.7	7.7	29.8	(0.2)	1.1	0.6	58.9	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו: מחיצוניים
-	3.1	-	(0.9)	(1.0)	(3.3)	0.9	0.1	(0.6)	1.2	בינגזרי
107.7	7.9	-	5.8	6.7	26.5	0.7	1.2	-	60.1	סך הכנסות ריבית, נטו
57.4	(0.7)	-	0.5	1.2	9.3	2.1	5.7	8.9	45.0	הכנסות שאינן מריבית: מחיצוניים
165.1	7.2	-	6.3	7.9	35.8	2.8	6.9	8.9	105.1	סך הכנסות
10.4	-	-	(0.8)	2.3	5.1	-	0.2	0.4	3.8	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
129.1	1.2	0.1	3.4	3.8	23.5	1.5	5.8	3.1	95.6	הוצאות תפעוליות ואחרות: לחיצוניים
129.1	1.2	0.1	3.4	3.8	23.5	1.5	5.8	3.1	95.6	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
25.6	6.0	(0.1)	3.7	1.8	7.2	1.3	0.9	5.4	5.7	רווח לפני מסים
9.2	2.1	-	1.3	0.6	2.7	0.5	0.3	1.9	2.0	הפרשה למסים על הרווח
16.4	3.9	(0.1)	2.4	1.2	4.5	0.8	0.6	3.5	3.7	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

ביאור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017										
(בלתי מבוקר)										
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: מזה:		סך הכל	
							מזה: כרטיסי אשראי	מזה: לדיור		
20,421.5	8,203.3	-	840.7	759.2	2,361.4	18.4	933.8	232.2	8,238.5	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
12,198.1	-	-	820.6	759.2	2,361.4	18.4	933.8	232.2	8,238.5	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
12,906.4	-	0.2	1,022.5	774.5	2,384.5	19.5	1,315.6	258.8	8,705.2	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
87.1	-	-	-	13.8	43.0	-	-	0.2	30.3	יתרת חובות פגומים
18.2	-	-	-	-	12.7	-	-	-	5.5	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
19,219.5	1,734.5	32.1	330.4	491.7	1,749.9	891.0	-	-	13,989.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
17,288.2	-	32.1	244.2	420.2	1,710.8	891.0	-	-	13,989.9	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
17,396.4	-	37.3	267.6	430.3	1,689.9	913.1	-	-	14,058.2	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,771.0	1,649.8	1.1	1,000.5	911.3	1,991.7	30.8	897.4	190.9	6,185.8	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,818.9	1,628.5	0.1	996.9	913.1	2,031.8	33.1	1,156.7	190.9	6,215.4	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
12,261.7	-	1.3	139.5	218.3	548.6	2,242.3	-	-	9,111.7	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^(א)
הכנסות ריבית, נטו										
90.9	-	-	5.8	6.6	25.8	-	1.2	-	52.7	מרווח מפעילות מתן אשראי
9.6	-	-	0.1	0.2	0.8	0.7	-	-	7.8	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
7.2	7.9	-	(0.1)	(0.1)	(0.1)	-	-	-	(0.4)	אחר
107.7	7.9	-	5.8	6.7	26.5	0.7	1.2	-	60.1	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון (נב"ת 201).

ביאור 11 – מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016										
(בלתי מבוקר)										
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית			
							מזה: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: לדיור	סך הכל	
140.7	1.0	-	6.1	6.1	24.7	0.7	1.3	1.0	102.1	הכנסות ריבית מחיצוניים
0.5	-	-	-	-	0.1	-	-	-	0.4	הוצאות ריבית מחיצוניים
										הכנסות ריבית, נטו:
140.2	1.0	-	6.1	6.1	24.6	0.7	1.3	1.0	101.7	מחיצוניים
-	2.4	-	(0.1)	(0.1)	(0.4)	-	(0.1)	(1.4)	(1.8)	בינגזרי
140.2	3.4	-	6.0	6.0	24.2	0.7	1.2	(0.4)	99.9	סך הכנסות ריבית, נטו
										הכנסות שאינן מריבית:
55.5	0.1	-	0.9	1.7	7.7	2.1	5.4	6.2	43.0	מחיצוניים
195.7	3.5	-	6.9	7.7	31.9	2.8	6.6	5.8	142.9	סך הכנסות
(3.7)	-	-	(3.1)	(4.5)	-	-	0.2	0.1	3.9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
										הוצאות תפעוליות ואחרות:
133.6	1.3	-	4.2	3.6	22.2	1.4	5.2	4.0	100.9	לחיצוניים
133.6	1.3	-	4.2	3.6	22.2	1.4	5.2	4.0	100.9	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
65.8	2.2	-	5.8	8.6	9.7	1.4	1.2	1.7	38.1	רווח לפני מסים
26.8	0.8	-	2.4	3.5	3.9	0.6	0.5	0.7	15.6	הפרשה למסים על הרווח
39.0	1.4	-	3.4	5.1	5.8	0.8	0.7	1.0	22.5	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

ביאור 11 – מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016										
(בלתי מבוקר)										
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית		סך הכל	
							מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור		
19,299.2	7,624.5	-	914.7	704.0	2,217.5	17.6	1,157.2	188.5	7,820.9	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
11,642.9	-	-	882.9	704.0	2,217.5	17.6	1,157.2	188.5	7,820.9	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
12,186.5	-	13.8	1,029.1	776.8	2,172.6	17.6	1,172.8	195.1	8,176.6	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
98.1	-	-	-	27.1	43.8	-	-	0.3	27.2	יתרת חובות פגומים
13.5	-	-	-	-	9.3	-	-	-	4.2	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
18,145.0	2,093.9	6.7	411.1	429.0	1,578.2	800.7	-	-	12,825.4	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
16,051.1	-	6.7	411.1	429.0	1,578.2	800.7	-	-	12,825.4	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
16,070.6	-	3.1	372.8	378.7	1,559.2	819.1	-	-	12,937.7	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,420.3	1,027.7	-	1,026.7	772.5	1,846.8	21.1	1,030.9	116.1	6,725.5	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,001.3	977.2	13.4	1,013.8	856.8	1,826.3	25.8	1,042.6	137.1	6,288.0	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
12,100.2	-	-	236.8	184.9	496.3	2,007.1	-	-	9,175.1	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^(א)
הכנסות ריבית, נטו										
130.7	-	-	6.0	6.0	23.9	0.2	1.2	(0.4)	94.6	מרווח מפעילות מתן אשראי
8.1	-	-	0.2	0.2	0.7	0.5	-	-	6.5	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
1.4	3.4	-	(0.2)	(0.2)	(0.4)	-	-	-	(1.2)	אחר
140.2	3.4	-	6.0	6.0	24.2	0.7	1.2	(0.4)	99.9	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

* סווג מחדש

א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון (נב"ת 201).

ביאור 11 – מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016										
(בלתי מבוקר)										
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית			
							מזה: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: לדיור	סך הכל	
479.0	28.1	-	41.7	25.8	113.0	0.1	4.4	(0.5)	270.3	הכנסות ריבית מחיצוניים
27.6	12.7	-	0.7	0.8	1.7	0.6	-	-	11.1	הוצאות ריבית מחיצוניים
451.4	15.4	-	41.0	25.0	111.3	(0.5)	4.4	(0.5)	259.2	הכנסות ריבית, נטו: מחיצוניים
-	7.5	-	(17.8)	(0.1)	(8.9)	2.9	0.2	0.1	16.4	בינמגזרי
451.4	22.9	-	23.2	24.9	102.4	2.4	4.6	(0.4)	275.6	סך הכנסות ריבית, נטו
236.8	12.8	-	3.3	5.2	32.2	8.5	23.7	28.9	174.8	הכנסות שאינן מריבית: מחיצוניים
688.2	35.7	-	26.5	30.1	134.6	10.9	28.3	28.5	450.4	סך הכנסות
27.4	-	-	(6.9)	3.1	18.7	-	0.1	0.6	12.5	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
518.6	4.5	0.1	16.2	13.4	89.9	5.9	23.0	12.3	388.6	הוצאות תפעוליות ואחרות: לחיצוניים
518.6	4.5	0.1	16.2	13.4	89.9	5.9	23.0	12.3	388.6	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
142.2	31.2	(0.1)	17.2	13.6	26.0	5.0	5.2	15.6	49.3	רווח לפני מסים
58.4	12.9	-	7.0	5.6	10.7	2.0	2.2	6.4	20.2	הפרשה למסים על הרווח
83.8	18.3	(0.1)	10.2	8.0	15.3	3.0	3.0	9.2	29.1	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

ביאור 11- מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016										
סך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית			
							מזה: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: לדיור	מזה: הכל	
19,995.3	7,831.8	1.2	883.2	728.6	2,245.6	19.7	1,218.9	202.7	8,285.2	יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)
12,147.7	-	1.2	867.4	728.6	2,245.6	19.7	1,218.9	202.7	8,285.2	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)
12,522.6	-	2.0	1,034.0	783.9	2,189.3	18.3	1,246.7	250.2	8,495.1	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
97.3	-	-	-	20.1	48.7	-	-	0.3	28.5	יתרת חובות פגומים
23.4	-	-	-	-	17.1	-	-	-	6.3	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
18,812.8	2,132.4	22.9	379.4	455.2	1,684.3	812.3	-	-	13,326.3	יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)
16,541.1	-	22.9	299.3	415.9	1,664.4	812.3	-	-	13,326.3	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)
17,268.1	-	23.2	363.1	429.0	1,678.6	917.5	-	-	13,856.7	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,452.1	1,224.2	5.6	1,007.7	884.0	1,900.1	24.8	1,006.8	150.9	6,405.7	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א),(ב)}
11,722.0	1,670.7	2.1	1,004.0	909.4	1,951.5	28.3	1,111.6	152.1	6,156.0	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)
12,225.7	-	-	157.9	245.0	558.1	2,106.5	-	-	9,158.2	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^(א)
הכנסות ריבית, נטו										
399.1	-	-	23.4	24.7	100.6	0.1	4.6	(0.4)	250.3	מרווח מפעילות מתן אשראי
35.3	-	-	0.4	0.8	2.8	2.3	-	-	29.0	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
17.0	22.9	-	(0.6)	(0.6)	(1.0)	-	-	-	(3.7)	אחר
451.4	22.9	-	23.2	24.9	102.4	2.4	4.6	(0.4)	275.6	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

*סוג מחדש
 א. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 ב. נכסים משוקללים בסיכון – כפי שחושבו לצורך הלימות הון (נב"ת 201).

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

הפעילות העסקית מנוהלת באמצעות חמישה מגזרי פעילות עיקריים, חלוקה המבוססת על פי מאפייני הלקוחות הנכללים בכל אחד מן המגזרים.

מאפייני הלקוחות והפעילות העיקריים המשמשים מסגרת לשייך למיגזרי הפעילות נקבעו על ידי הבנק.

חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לניתוח התוצאות העסקיות של הבנק ולצורך קבלת החלטות.

בהתאם להוראות בנק ישראל, תאגיד בנקאי שבהתאם לגישת ההנהלה שלו מגזרי הפעילות שלו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים ייתן בנוסף גילוי על מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה. הפעילות העסקית מנוהלת באמצעות ארבעה מגזרי פעילות עיקריים, חלוקה המבוססת על פי מאפייני הלקוחות הנכללים בכל אחד מן המגזרים.

הקריטריונים לשייך לקוחות למגזרי הפעילות השונים

השייך למיגזר פעילות נעשה לעיתים על פי קריטריונים נוספים לאלו המצוינים להלן כגון: אופי הפעילות, והיקף ופוטנציאל הפעילות בשוק ההון ועוד. תהליך השייך הכולל בדיקה והתאמת השירות, הוא רציף ומתבטא בעיקר בקביעת קריטריון לצורך שייך לבנקאות הפרטית.

פעילות קימעונאית:

מיגזר בנקאות אישית ופרטית – מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית.

פעילות עסקית:

מיגזר עסקים קטנים – מספק שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים, המנצלים מסגרות אשראי בהיקף של עד כ- 5 מיליוני ש"ח.

מיגזר בנקאות עסקית – מספק שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים, המנצלים מסגרות אשראי בהיקף של מעל כ- 5 מיליוני ש"ח.

מיגזר ניהול פיננסי - המגזר כולל את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים והתחייבויות של הבנק, לרבות ניהול סיכונים השוק והנזילות בכללותם, את הפער בין השווי ההוגן לבין השווי על בסיס צבירה של מכשירים פיננסיים נגזרים ואת תוצאות הפעילות מניהול תיק הנוסטרו (לרבות פעולות מול בנקים ובנק ישראל).

העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

הכנסות ריבית, נטו - כוללות את: המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפיקדונות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפיקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.

ריבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשוייכים לכל מגזר).

מגזרי הלקוחות מחויבים בעלויות המימון העודפות (מעבר לעלות גיוס המקורות) של שטרי ההון המיוחסים למגזר.

הוצאות בגין הפסדי אשראי - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.

הכנסות שאינן מריבית - לכל מגזר פעילות נזקפות ההכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מריבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.

הוצאות תפעוליות - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות הישירות בסניפי הבנק ובהנהלה המרכזית, הנובעות ממתן שירותים ללקוחות המגזר, וזאת, בהתבסס על תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות עם הלקוח לתשומות עבודה ולעלויות ישירות אחרות. יתר ההוצאות הישירות במטה, מועמסות על המגזר על בסיס פרמטרים ומפתחות העמסה המזוהים עם פעילות היחידה העסקית. ההוצאות העקיפות מועמסות על בסיס מפתחות העמסה קבועים.

מסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכיו"ב.

תשואה להון - מבטאת את היחס שבין הרווח הנקי של כל אחד מהמגזרים לבין ההון המוקצה למגזר. ההון המוקצה למגזר כולל את ההון הנדרש בגין סיכונים ובגין הסיכון התפעולי.

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית	
					הכנסות ריבית, נטו:
107.7	4.8	15.5	23.9	63.5	- מחיצוניים
-	3.1	0.4	(2.9)	(0.6)	- בינמגזרי
					הכנסות שאינן מריבית:
57.4	(0.7)	2.4	7.2	48.5	- מחיצוניים
-	-	-	-	-	- בינמגזרי
165.1	7.2	18.3	28.2	111.4	סך ההכנסות
10.4	-	2.2	4.1	4.1	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
					סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)
129.1	1.1	7.7	17.8	102.5	לחיצוניים
-	-	1.6	(0.5)	(1.1)	בינמגזרי
25.6	6.1	6.8	6.8	5.9	רווח לפני מיסים
9.2	2.1	2.5	2.5	2.1	הפרשה למיסים על הרווח
					רווח נקי המיוחס לבעלי מניות
16.4	4.0	4.3	4.3	3.8	התאגיד הבנקאי
20,421.5	8,203.3	2,120.2	1,725.9	8,372.1	יתרה ממוצעת של נכסים
12,767.7	-	2,249.0	1,725.5	8,793.2	יתרת אשראי לסוף תקופה
17,396.4	-	669.3	1,216.9	15,510.2	יתרת פקדונות לסוף תקופה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית	
					הכנסות ריבית, נטו:
140.2	1.0	15.2	20.3	103.7	- מחיצוניים
-	2.5	(0.2)	(0.2)	(2.1)	- בינמגזרי*
					הכנסות שאינן מריבית:
55.5	0.1	3.2	6.0	46.2	- מחיצוניים
-	-	-	-	-	- בינמגזרי
195.7	3.6	18.2	26.1	147.8	סך ההכנסות
(3.7)	-	(9.9)	2.3	3.9	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
					סך ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)
133.6	1.2	7.8	19.7	104.9	לחיצוניים
-	-	2.1	(2.1)	-	בינמגזרי
65.8	2.4	18.2	6.2	39.0	רווח לפני מיסים
26.8	1.0	7.4	2.5	15.9	הפרשה למיסים על הרווח
					רווח נקי המיוחס לבעלי מניות
39.0	1.4	10.8	3.7	23.1	התאגיד הבנקאי
19,299.2	7,624.5	2,093.2	1,666.4	7,915.1	יתרה ממוצעת של נכסים
12,061.0	-	2,121.3	1,665.1	8,274.6	יתרת אשראי לסוף תקופה
16,070.6	6.0	605.8	1,161.9	14,296.9	יתרת פקדונות לסוף תקופה

- (1) החל משנת 2014, מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי סיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל III.
 (2) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 הערה: מגזרי פעילות בנקאות אישית ובנקאות פרטית אוחדו בדיווח מגזר "בנקאות אישית ופרטית".

ביאור 11א- מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

ב. מידע על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016				
סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות אישית ופרטית
				הכנסות ריבית, נטו:
451.4	15.4	67.1	85.8	283.1
-	7.5	(6.2)	(0.9)	(0.4)
				הכנסות שאינן מריבית:
236.8	12.8	11.1	24.1	188.8
-	-	-	-	-
688.2	35.7	72.0	109.0	471.5
27.4	-	(1.8)	16.6	12.6
				סך ההכנסות
				הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
				סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (לרבות פחת)
518.6	4.5	30.8	71.4	411.9
-	-	7.7	(2.7)	(5.0)
142.2	31.2	35.3	23.7	52.0
58.4	12.9	14.5	9.7	21.3
				רווח נקי המיוחס לבעלי מניות
83.8	18.3	20.8	14.0	30.7
				התאגיד הבנקאי
19,738.3	7,831.8	2,118.5	1,709.7	8,078.3
12,380.7	-	2,120.8	1,703.8	8,556.1
17,268.1	-	618.5	1,224.1	15,425.5
				יתרה ממוצעת של נכסים (2)
				יתרת אשראי לסוף תקופה
				יתרת פקדונות לסוף תקופה

* סווג מחדש

- (1) החל משנת 2014, מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי סיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל III.
(2) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

הערה: מגזרי פעילות בנקאות אישית ובנקאות פרטית אוחדו בדיווח מגזר "בנקאות אישית ופרטית".

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31 במרס 2016			31 במרס 2017		
הפרשה להפסדי אשראי					
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
129.7	60.7	69.0	141.9	67.8	74.1
(2.4)	3.6	(6.0)	11.7	3.4	8.3
(21.1)	(18.6)	(2.5)	(33.6)	(10.2)	(23.4)
19.3	18.7	0.6	18.7	8.7	10.0
(1.8)	0.1	(1.9)	(14.9)	(1.5)	(13.4)
125.5	64.4	61.1	138.7	69.7	69.0
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
מחיקות חשבוניות					
גביית חובות שנמחקו חשבוניות בשנים קודמות					
מחיקות חשבוניות נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					

תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

8.0	1.9	6.1	6.5	1.5	5.0
(1.3)	(0.3)	(1.0)	(1.3)	0.3	(1.6)
6.7	1.6	5.1	5.2	1.8	3.4
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
גידול (קיטון) בהפרשה					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
132.2	66.0	66.2	143.9	71.5	72.4
סה"כ הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:

ליום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					ליום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)				
אשראי לציבור		אשראי לציבור			אשראי לציבור		אשראי לציבור		
מסחרי	פרטי	סך הכל	וממשלות	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל	וממשלות	סך הכל
יתרת חוב רשומה של חובות(1)									
3,160.8	844.5	2,316.3	109.6	2,206.7	4,420.8	1,898.5	2,522.3	132.2	2,390.1
9,870.2	-	9,870.2	8,142.1	1,728.1	10,384.1	-	10,384.1	8,592.5	1,791.6
13,031.0	844.5	12,186.5	8,251.7	3,934.8	14,804.9	1,898.5	12,906.4	8,724.7	4,181.7
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(1,2)									
44.9	-	44.9	4.8	40.1	53.8	-	53.8	8.7	45.1
80.6	-	80.6	59.6	21.0	84.9	-	84.9	61.0	23.9
125.5	-	125.5	64.4	61.1	138.7	-	138.7	69.7	69.0
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי									
ליום 31 בדצמבר 2016									
מבוקר									
אשראי לציבור		אשראי לציבור			אשראי לציבור		אשראי לציבור		
מסחרי	פרטי	סך הכל	וממשלות	סך הכל	מסחרי	פרטי	סך הכל	וממשלות	סך הכל
יתרת חוב רשומה של חובות(1)									
4,586.7	2,044.8	2,541.9	134.3	2,407.6	9,980.7	-	9,980.7	8,379.1	1,601.6
14,567.4	2,044.8	12,522.6	8,513.4	4,009.2	14,567.4	2,044.8	12,522.6	8,513.4	4,009.2
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות(1,2)									
52.9	-	52.9	6.4	46.5	89.0	-	89.0	61.4	27.6
141.9	-	141.9	67.8	74.1	141.9	-	141.9	67.8	74.1
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי									

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 1.9 מיליוני ש"ח (סך של 1.4 מיליוני ש"ח ו- 1.8 מיליון ש"ח ל- 31.03.16 ול- 31.12.2016, בהתאמה).

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)						פעילות לווים בישראל
חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של		סך הכל	בעייתיים (2)		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	90 ימים או יותר (4)		פגומים (3)	לא פגומים		לא פגומים
1.7	0.7	330.9	5.3	5.9	319.7	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	-	151.3	0.4	0.1	150.8	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
0.4	-	30.1	1.2	0.8	28.1	שרותים פיננסיים
21.0	12.0	3,669.4	49.9	113.2	3,506.3	מסחרי אחר
23.1	12.7	4,181.7	56.8	120.0	4,004.9	סך הכל מסחרי
-	-	258.6	0.2	2.2	256.2	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
17.1	5.5	8,466.1	30.1	87.0	8,349.0	אנשים פרטיים - אחר
40.2	18.2	12,906.4	87.1	209.2	12,610.1	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	1,868.8	-	-	1,868.8	בנקים בישראל
-	-	29.7	-	-	29.7	ממשלת ישראל
40.2	18.2	14,804.9	87.1	209.2	14,508.6	סך הכל פעילות בישראל

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)						פעילות לווים בישראל
חובות לא פגומים - מידע נוסף בפיגור של		סך הכל	בעייתיים (2)		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	90 ימים או יותר (4)		פגומים (3)	לא פגומים		לא פגומים
1.4	0.6	249.0	4.7	5.5	238.8	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	0.1	188.9	0.9	0.1	187.9	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
-	-	85.5	1.6	0.1	83.8	שרותים פיננסיים
26.8	8.6	3,411.4	63.7	81.8	3,265.9	מסחרי אחר
28.2	9.3	3,934.8	70.9	87.5	3,776.4	סך הכל מסחרי
-	-	207.6	0.3	1.2	206.1	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
16.6	4.2	8,044.1	26.9	63.4	7,953.8	אנשים פרטיים - אחר
44.8	13.5	12,186.5	98.1	152.1	11,936.3	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	817.8	-	-	817.8	בנקים בישראל
-	-	26.7	-	-	26.7	ממשלת ישראל
44.8	13.5	13,031.0	98.1	152.1	12,780.8	סך הכל פעילות בישראל

הערות בעמוד הבא.

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2016							פעילות לווים בישראל
מבוקר							
חובות לא פגומים* - מודיענוסוף		בעייתיים (2)					ציבורי - מסחרי
בפיגור של 90 ימים או יותר (4)	בפיגור של 30 ועד 89 ימים (5)	לא פגומים (3)	לא פגומים	לא פגומים	לא פגומים	לא פגומים	
1.0	1.6	320.9	5.6	7.9	307.4	בינוי ונדל"ן - בינוי	
-	-	142.9	0.5	-	142.4	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	
0.5	-	76.1	1.4	0.6	74.1	שרותים פיננסיים	
28.4	15.5	3,469.3	61.0	107.7	3,300.6	מסחרי אחר	
29.9	17.1	4,009.2	68.5	116.2	3,824.5	סך הכל מסחרי	
-	-	250.2	0.3	2.5	247.4	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
18.8	6.3	8,263.2	28.5	83.8	8,150.9	אנשים פרטיים - אחר	
48.7	23.4	12,522.6	97.3	202.5	12,222.8	סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
-	-	2,016.4	-	-	2,016.4	בנקים בישראל	
-	-	28.4	-	-	28.4	ממשלת ישראל	
48.7	23.4	14,567.4	97.3	202.5	14,267.6	סך הכל פעילות בישראל	

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית, למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי - ראה ביאור 12.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית. כל החובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

איכות האשראי- מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הביטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות רבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב למעט במקרים בהם הועבר לטיפול באמצעים משפטיים, נבחן באופן פרטני ונמצא כי לא צפויים ממנו הפסדי אשראי מעבר לסכום שנמחק או הופרש. הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הביטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית פעילות לווים בישראל

31 במרס 2017					ציבורי - מסחרי
(בלתי מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)		יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)
		קיימת הפרשה פרטנית (3)	פרטנית (3)		
169.9	5.3	0.4	1.6	4.9	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.4	0.4	-	-	0.4	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1.4	1.2	-	0.5	1.2	שרותים פיננסיים
178.0	49.9	5.7	17.3	44.2	מסחרי אחר
349.7	56.8	6.1	19.4	50.7	סך הכל מסחרי
0.2	0.2	0.2	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
66.5	30.1	3.3	6.7	26.8	אנשים פרטיים - אחר
416.4	87.1	9.6	26.1	77.5	סך הכל פעילות בישראל*
	86.3	8.8	26.1	77.5	*מזה נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	53.0	5.7	11.8	47.3	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

31 במרס 2016					ציבורי - מסחרי
(בלתי מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)		יתרת הפרשה פרטנית (3)	יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)
		קיימת הפרשה פרטנית (3)	פרטנית (3)		
151.6	4.7	1.5	0.9	3.2	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.0	0.9	0.9	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
2.4	1.6	0.2	0.4	1.4	שרותים פיננסיים
187.2	63.7	31.4	22.7	32.3	מסחרי אחר
342.2	70.9	34.0	24.0	36.9	סך הכל מסחרי
0.3	0.3	0.3	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
63.5	26.9	23.2	2.5	3.7	אנשים פרטיים - אחר
406.0	98.1	57.5	26.5	40.6	סך הכל פעילות בישראל*
	96.4	55.8	26.5	40.6	*מזה נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	52.7	47.1	4.2	5.6	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
(2) יתרת חוב רשומה.
(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
 ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2016					פעילות לווים בישראל
(מבוקר)					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת (2)(4) חובות פגומים	יתרת (2) חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)		יתרת (2) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	
		פרטנית (3)	פרטנית (3)		
163.2	5.6	2.2	1.4	3.4	ציבורי - מסחרי
0.5	0.5	0.5	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.6	1.4	0.1	0.4	1.3	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
190.2	61.0	5.3	25.3	55.7	שרותים פיננסיים
355.5	68.5	8.1	27.1	60.4	מסחרי אחר
0.3	0.3	0.3	-	-	סך הכל מסחרי
64.8	28.5	1.5	6.2	27.0	אנשים פרטיים - הלואות לדיור
420.6	97.3	9.9	33.3	87.4	אנשים פרטיים - אחר
					סך הכל ציבור - פעילות בישראל*
	96.0	8.6	33.3	87.4	*מזה
	53.5	5.7	8.8	47.8	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
					חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) יתרת חוב רשומה.
 (3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)			פעילות לווים בישראל
יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	הכנסות ריבית שנרשמו ³	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	הכנסות ריבית שנרשמו ³	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	
3.1	-	-	5.3	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.7	-	-	0.4	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1.1	-	-	1.3	-	-	שרותים פיננסיים
44.6	0.1	0.1	56.5	0.3	-	מסחרי אחר
49.5	0.1	0.1	63.5	0.3	-	סך הכל מסחרי
0.3	-	-	0.3	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
15.3	0.1	0.1	29.3	0.1	0.1	אנשים פרטיים - אחר
65.1	0.2	0.2 ⁽⁴⁾	93.1	0.4	0.1 ⁽⁴⁾	סך הכל ציבור - פעילות בישראל

שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016			פעילות לווים בישראל
יתרה ממוצעת של חובות פגומים ²	הכנסות ריבית שנרשמו ³	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	
7.6	-	-	בינוי ונדל"ן - בינוי
1.9	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
0.6	-	-	שרותים פיננסיים
90.8	3.0	3.0	מסחרי אחר
100.9	3.0	3.0	סך הכל מסחרי
0.9	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
28.0	0.6	0.6	אנשים פרטיים - אחר
129.8	3.6	3.6 ⁽⁴⁾	סך הכל ציבור - פעילות בישראל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
- (2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
- (3) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
- (4) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 2.6 מיליון ש"ח (ברבעון הראשון של שנת 2016 – 3.5 מיליון ש"ח).

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש

פעילות לזוים בישראל					
31 במרס 2017					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל (3)	צובר (2) לא בפיגור	צובר (2)	צובר (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית	ציבורי - מסחרי
		בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	בפיגור של 90 ימים או יותר		
1.5	0.6	-	-	0.9	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.4	0.4	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1.1	0.2	-	-	0.9	שרותים פיננסיים
26.9	8.6	-	-	18.3	מסחרי אחר
29.9	9.8	-	-	20.1	סך הכל מסחרי
23.1	6.1	-	-	17.0	אנשים פרטיים - אחר
53.0	15.9	-	-	37.1	סך הכל פעילות בישראל

פעילות לזוים בישראל					
31 במרס 2016					
(בלתי מבוקר)					
סך הכל (3)	צובר (2) לא בפיגור	צובר (2)	צובר (2)	שאינו צובר הכנסות ריבית	ציבורי - מסחרי
		בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	בפיגור של 90 ימים או יותר		
1.5	0.3	-	-	1.2	בינוי ונדל"ן - בינוי
0.9	0.8	-	-	0.1	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1.7	0.2	-	-	1.5	שרותים פיננסיים
25.9	5.4	-	-	20.5	מסחרי אחר
30.0	6.7	-	-	23.3	סך הכל מסחרי
22.7	4.3	-	-	18.4	אנשים פרטיים - אחר
52.7	11.0	-	-	41.7	סך הכל פעילות בישראל

הערות בעמוד 135.

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש (המשך)

31 בדצמבר 2016					פעילות לווים בישראל
(מבוקר)					
סך הכל (3)	צובר (2) לא בפיגור	צובר (2) 30 ימים ועד 89 ימים	צובר (2) בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר (2) שאינו צובר הכנסות ריבית	ציבורי - מסחרי
0.4	0.4	-	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1.2	0.2	-	-	1.0	שרותים פיננסיים
26.9	9.3	-	-	17.6	מסחרי אחר
30.4	10.1	-	-	20.3	סך הכל מסחרי
23.1	4.8	-	-	18.3	אנשים פרטיים - אחר
53.5	14.9	-	-	38.6	סך הכל פעילות בישראל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.
 (2) צובר הכנסות ריבית.
 (3) נכלל בחובות פגומים.

לא קיימות התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי לימים 31 במרס 2017, 31 במרס 2016 ו-31 בדצמבר 2016.

ארגונים מחדש שבוצעו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31 במרס 2016			31 במרס 2017		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
-	-	-	0.1	0.1	2
-	-	-	0.1	0.1	1
5.3	5.6	26	4.7	6.0	39
5.3	5.6	26	4.9	6.2	42
5.0	5.1	73	3.4	3.4	75
10.3	10.7	99	8.3	9.6	117

פעילות לווים בישראל
 ציבורי- מסחרי

הערות בעמוד הבא

ביאור 12- מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות¹ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום ²				
31 במרס 2016		31 במרס 2017		
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
יתרת חוב		יתרת חוב		
מס' חוזים	רשומה	מס' חוזים	רשומה	
				פעילות לווים בישראל
				ציבורי- מסחרי
				בינוי ונדל"ן - בינוי
				מסחרי - אחר
				סך הכל מסחרי
				אנשים פרטיים - אחר
				סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	0.1	1	
0.5	6	1.2	13	
0.5	6	1.3	14	
0.1	6 (3)	0.6	31	
0.6	12	1.9	45	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים.

(2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(3) החל מיום 1 ביולי 2015 מיישם הבנק עדכון לקובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, אשר מחייב, בין היתר, כי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי שאורגנו מחדש ואורגנו מחדש כשל יימחקו לכל המאוחר תוך 60 יום. הבנק יישם את ההוראה בדרך של מכאן להבא.

ביאור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ – מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה

31 בדצמבר	31 במרס		31 בדצמבר	31 במרס		
	2016	2017		2016	2017	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרות החוזים (1)			
-	-	-	9.4	9.3	5.1	נסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
1.8	1.2	0.8	68.3	63.5	61.1	אשראי תעודות
1.9	1.2	0.5	131.4	315.4	133.8	ערבויות להבטחת אשראי
0.8	0.8	0.9	196.3	192.9	188.8	ערבויות לרוכשי דירות
0.9	0.6	0.8	2,433.9	2,160.5	2,487.3	ערבויות והתחייבויות אחרות
						מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
						מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי
1.4	1.5	1.4	1,690.8	1,663.9	1,711.3	דרישה שלא נוצלו
0.8	0.4	0.4	1,389.0	303.6	1,281.6	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
0.4	1.0	0.4	175.4	76.3	77.2	התחייבויות להוצאת ערבויות
-	-	-	2.0	1.7	2.3	מסגרות לפעולות למכשירים נגזרים שלא נוצלו

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

* כולל התחייבות להעמיד אשראי במסגרת מרכז למתן הלוואות לעובדי מערכת הביטחון.

ביאור 13 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 במרס 2017						
(בלתי מבוקר)						
פריטים שאינם כספיים (2) סך הכל	מטבע חוץ(1)			מטבע ישראלי		סך כל הנכסים
	אחר	דולר	ארה"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
6,492.9	-	55.9	40.7	551.2	5,845.1	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,403.3	0.9	219.2	198.1	361.6	623.5	ניירות ערך
12,767.7	-	251.5	203.0	319.0	11,994.2	אשראי לציבור,נטו ⁽³⁾
29.7	-	-	-	-	29.7	אשראי לממשלה
72.0	72.0	-	-	-	-	בניינים וציוד
15.3	9.3	1.4	3.1	-	1.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
199.1	26.0	-	-	44.3	128.8	נכסים אחרים
20,980.0	108.2	528.0	444.9	1,276.1	18,622.8	סך כל הנכסים
התחייבויות						
17,396.4	0.4	449.6	1,120.2	822.4	15,003.8	פקדונות הציבור
106.1	-	2.6	3.0	-	100.5	פקדונות מבנקים
250.6	-	2.5	16.0	-	232.1	פקדונות הממשלה
474.8	-	-	-	459.4	15.4	כתבי התחייבות נדחים
28.0	6.3	9.6	1.3	-	10.8	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,494.4	4.2	1.7	11.0	8.9	1,468.6	התחייבויות אחרות
19,750.3	10.9	466.0	1,151.5	1,290.7	16,831.2	סך כל ההתחייבויות
1,229.7	97.3	62.0	(706.6)	(14.6)	1,791.6	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	(70.2)	777.2	-	(707.0)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
1,229.7	97.3	(8.2)	70.6	(14.6)	1,084.6	סך הכל

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה (לא צמוד – 125.9 מיליוני ש"ח, צמוד מדד – 4.8 מיליוני ש"ח, דולר- 5.3 מיליוני ש"ח, אחר- 2.7 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 במרס 2016					
(בלתי מבוקר)					
פריטים שאינם כספיים (2) סך הכל	מטבע חוץ(1)		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	אר"ב	צמוד למדד המחירים	לא צמוד
נכסים					
5,474.4	-	159.7	49.5	246.5	5,018.7
1,993.0	4.1	135.5	198.8	575.8	1,078.8
12,061.0	-	155.1	240.9	378.5	11,286.5
26.7	-	-	-	-	26.7
80.7	80.7	-	-	-	-
9.0	6.8	0.9	0.1	-	1.2
154.3	27.6	-	-	32.7	94.0
19,799.1	119.2	451.2	489.3	1,233.5	17,505.9
סך כל הנכסים					
התחייבויות					
16,070.6	-	442.2	1,025.4	886.2	13,716.8
220.0	-	0.2	1.7	-	218.1
225.5	-	3.5	15.6	-	206.4
652.0	-	-	-	570.7	81.3
58.8	5.3	12.9	12.9	-	27.7
1,367.5	5.9	-	11.8	8.8	1,341.0
18,594.4	11.2	458.8	1,067.4	1,465.7	15,591.3
סך כל ההתחייבויות					
1,204.7	108.0	(7.6)	(578.1)	(232.2)	1,914.6
הפרש					
-	-	3.2	606.5	49.7	(659.4)
1,204.7	108.0	(4.4)	28.4	(182.5)	1,255.2
סך הכל					

השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

סך הכל

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה. (לא צמוד – 117.5 מיליוני ש"ח, צמוד – 4.8 מיליוני ש"ח, דולר – 1.8 מיליוני ש"ח, אחר – 1.4 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2016						
פריטים שאינם כספיים (2) סך הכל	מטבע חוץ(1)			מטבע ישראלי		נכסים
	כספיים	דולר		צמוד למדד המחירים לא צמוד		
		אחר	ארה"ב	המחירים	המחירים	
6,688.6	-	244.3	54.4	552.0	5,837.9	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,379.9	0.9	129.3	157.1	378.7	713.9	ניירות ערך
12,380.7	-	120.6	204.6	343.7	11,711.8	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
28.4	-	-	-	-	28.4	אשראי לממשלה
73.4	73.4	-	-	-	-	בניינים וציוד
15.1	6.3	0.4	8.2	-	0.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים
207.5	24.3	-	-	35.4	147.8	נכסים אחרים
20,773.6	104.9	494.6	424.3	1,309.8	18,440.0	סך כל הנכסים
התחייבויות						
17,268.1	-	439.2	1,141.8	837.2	14,849.9	פקדונות הציבור
87.1	-	0.3	1.7	-	85.1	פקדונות מבנקים
273.7	-	64.7	11.7	-	197.3	פקדונות הממשלה
497.4	-	-	-	479.5	17.9	כתבי התחייבות נדחים
23.0	3.7	12.9	3.1	-	3.3	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,415.8	4.9	-	10.5	8.9	1,391.5	התחייבויות אחרות
19,565.1	8.6	517.1	1,168.8	1,325.6	16,545.0	סך כל ההתחייבויות
1,208.5	96.3	(22.5)	(744.5)	(15.8)	1,895.0	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	20.1	780.3	-	(800.4)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
1,208.5	96.3	(2.4)	35.8	(15.8)	1,094.6	סך הכל

- (1) כולל צמודי מטבע חוץ.
 (2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה. (לא צמוד – 133.0 מיליוני ש"ח, צמוד – 4.9 מיליוני ש"ח, דולר – 2.3 מיליוני ש"ח, אחר – 1.7 מיליוני ש"ח).

ביאור 14 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)				
סה"כ	שווי הוגן (1)			יתרה במאזן
	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
6,502.6	1,411.2	4,963.2	128.2	6,492.9
1,412.5	0.9	456.3	955.3	1,403.3
12,459.8	11,353.4	1,106.4	-	12,767.7
29.5	6.9	22.6	-	29.7
15.3	0.8	8.2	6.3	15.3
40.7	40.7	-	-	40.7
20,460.4	12,813.9	6,556.7	1,089.8 (3)	20,749.6
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבות פיננסיות				
17,347.5	1,892.2	15,455.3	-	17,396.4
106.1	1.9	104.2	-	106.1
250.6	2.6	248.0	-	250.6
506.4	423.9	-	82.5	474.8
28.0	-	21.6	6.4	28.0
1,341.9	235.5	1,106.4	-	1,342.5
19,580.5	2,556.1	16,935.5	88.9 (3)	19,598.4
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
3.0	3.0	-	-	3.0
202.3	202.3	-	-	202.3
בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים (4)				
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				
נכסים פיננסיים				
מזומנים ופקדונות בבנקים				
ניירות ערך (2)				
אשראי לציבור, נטו				
אשראי לממשלה				
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
נכסים פיננסיים אחרים				
סך כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבות פיננסיות				
פקדונות הציבור				
פקדונות מבנקים				
פקדונות הממשלה				
כתבי התחייבות נדחים				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
התחייבויות פיננסיות אחרות				
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				
הערות בעמוד הבא				

ביאור 14 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2016

סה"כ	שווי הוגן (1)			יתרה במאזן	
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
6,693.7	1,456.4	5,094.9	142.4	6,688.6	נכסים פיננסיים
1,389.9	0.9	326.0	1,063.0	1,379.9	מזומנים ופקדונות בבנקים
12,052.0	11,278.2	773.8	-	12,380.7	ניירות ערך (2)
28.1	-	28.1	-	28.4	אשראי לציבור, נטו
15.1	0.9	10.4	3.8	15.1	אשראי לממשלה
45.4	45.4	-	-	45.4	נכסים בגין מכשירים נגזרים
20,224.2	12,781.8	6,233.2	1,209.2 (3)	20,538.1	נכסים פיננסיים אחרים
					סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
17,211.9	1,888.3	15,323.6	-	17,268.1	פקדונות הציבור
87.1	0.8	86.3	-	87.1	פקדונות מבנקים
273.7	1.1	272.6	-	273.7	פקדונות הממשלה
527.8	445.8	-	82.0	497.4	כתבי התחייבות נדחים
23.0	-	19.2	3.8	23.0	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,257.2	483.4	773.8	-	1,258.0	התחייבויות פיננסיות אחרות
19,380.7	2,819.4	16,475.5	85.8 (3)	19,407.3	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
3.0	3.0			3.0	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

- רמה 1 – מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 – מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה ביאור 5, "ניירות ערך".
- מזה: נכסים והתחייבויות בסך 2,491.2 מיליוני ש"ח ובסך 10,069.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה (ביום 31 במרס 2016 3,035.3 מיליוני ש"ח ובסך 8,822.9 מיליוני ש"ח, בהתאמה וביום 31 בדצמבר 2016 - 2,485.8 מיליוני ש"ח ו- 10,035.4 מיליוני ש"ח, בהתאמה), אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים 14 ב-ד'.
- ההתחייבויות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בנושא הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק ח'י. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, איגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח;

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור ולממשלה - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכחים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

פיקדונות, איגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת הפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

ביאור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש בין הריבית שנקבעה בהסכם לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק הפעיל ביותר.
מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

מכשירים פיננסיים (למעט מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים סחירים) לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים - היתרה במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן כפוף לשינויים בסיכונים אשראי ובמרווח הבנק.

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה:					
1,131.7	-	-	392.7	739.0	אגרות חוב של ממשלת ישראל
120.9	-	-	-	120.9	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
24.6	-	-	24.6	-	אגרות חוב של אחרים בישראל
1,277.2	-	-	417.3	859.9	סך כל ניירות ערך זמינים למכירה
-	-	-	-	-	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
4.3	-	-	-	4.3	אגרות חוב של אחרים בישראל
4.3	-	-	-	4.3	סך כל ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:					
-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
2.4	-	-	2.4	-	חוזי ריבית אחרים
3.6	-	0.8	2.8	-	חוזי מטבע חוץ
9.3	-	-	3.0	6.3	חוזי מניות
15.3	-	0.8	8.2	6.3	סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים
1,296.8	-	0.8	425.5	870.5	סך כל הנכסים
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
13.5	-	-	13.5	-	חוזי ריבית אחרים
8.2	-	-	8.2	-	חוזי מטבע חוץ
9.3	-	-	3.0	6.3	חוזי מניות
31.0	-	-	24.7	6.3	סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים
31.0	-	-	24.7	6.3	סך כל ההתחייבויות

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא	נתונים	מחירים	
		נצפים משמעותיים (רמה 3)	נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים					
ניירות ערך זמינים למכירה:					
1,686.8	-	-	306.9	1,379.9	אגרות חוב של ממשלת ישראל
140.1	-	-	-	140.1	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
27.4	-	-	27.4	-	אגרות חוב של אחרים בישראל
1,854.3	-	-	334.3	1,520.0	סך כל ניירות ערך זמינים למכירה
3.6	-	-	-	3.6	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
8.2	-	-	-	8.2	אגרות חוב של אחרים בישראל
11.8	-	-	-	11.8	אגרות חוב של ממשלת ישראל למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים :					
-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
-	-	-	-	-	חוזי ריבית אחרים
2.2	-	0.2	2.0	-	חוזי מטבע חוץ
6.8	-	-	1.5	5.3	חוזי מניות
9.0	-	0.2	3.5	5.3	סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים
1,875.1	-	0.2	337.8	1,537.1	סך כל הנכסים
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :					
0.7	-	0.7	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
29.3	-	-	29.3	-	חוזי ריבית אחרים
23.4	-	-	23.4	-	חוזי מטבע חוץ
6.8	-	-	1.5	5.3	חוזי מניות
60.2	-	0.7	54.2	5.3	סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים
60.2	-	0.7	54.2	5.3	סך כל ההתחייבויות

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן	
					נכסים
ניירות ערך זמינים למכירה:					
832.4	261.4	-	-	1,093.8	אגרות חוב של ממשלת ישראל
131.3	-	-	-	131.3	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
-	25.0	-	-	25.0	אגרות חוב של אחרים בישראל
963.7	286.4	-	-	1,250.1	סך כל ניירות ערך זמינים למכירה
3.6	-	-	-	3.6	אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
4.5	-	-	-	4.5	אגרות חוב של אחרים בישראל
8.1	-	-	-	8.1	אגרות חוב של ממשלת ישראל למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:					
-	1.4	-	-	1.4	חוזי ריבית אחרים
0.1	6.4	0.9	-	7.4	חוזי מטבע חוץ
3.7	2.6	-	-	6.3	חוזי מניות
3.8	10.4	0.9	-	15.1	סך כל הנכסים בגין מכשירים נגזרים
975.6	296.8	0.9	-	1,273.3	סך כל הנכסים
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
-	17.4	-	-	17.4	חוזי ריבית אחרים
0.1	1.8	-	-	1.9	חוזי מטבע חוץ
3.7	2.6	-	-	6.3	חוזי מניות
3.8	21.8	-	-	25.6	סך כל ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3.8	21.8	-	-	25.6	סך כל ההתחייבויות

ביאור 14-ב- פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך כל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2017	סל הכל שווי הוגן	נתונים		מחירים מצוטטים בשוק פעיל רמה 1	מחירים מצוטטים בשוק פעיל רמה 2
		נתונים לא נצפים משמעותיים רמה 3	נצפים משמעותיים רמה 2		
-	0.8	0.8	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
-	0.9	0.9	-	-	השקעות במניות

31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך כל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016	סל הכל שווי הוגן	נתונים		מחירים מצוטטים בשוק פעיל רמה 1	מחירים מצוטטים בשוק פעיל רמה 2
		נתונים לא נצפים משמעותיים רמה 3	נצפים משמעותיים רמה 2		
-	1.7	1.7	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
-	4.1	4.1	-	-	השקעות במניות

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך כל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	סל הכל שווי הוגן	נתונים		מחירים מצוטטים בשוק פעיל רמה 1	מחירים מצוטטים בשוק פעיל רמה 2
		נתונים לא נצפים משמעותיים רמה 3	נצפים משמעותיים רמה 2		
-	1.3	1.3	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
-	0.9	0.9	-	-	השקעות במניות

ג. העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן

במהלך התקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 ו-2016 ובמהלך שנת 2016 לא היו העברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן.

ביאור 14g – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2017 (1)	שווי הוגן ליום 31 במרס 2017	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו שנכללו (2)(1)		שווי הוגן ליום 1 בינואר 2017	נכסים בגין מכשירים נגזרים: חוזי מטבע חוץ
				רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו שנכללו (2)(1)	רכישות		
בדוח רווח והפסד							
0.4	0.8	(0.5)	-	0.4	0.4	0.9	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
0.4	0.8	(0.5)	-	0.4	0.4	0.9	חוזי מטבע חוץ
							סך כל הנכסים
התחייבויות							
-	-	-	-	-	-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
-	-	-	-	-	-	-	חוזי ריבית שקל - מדד
							סך כל ההתחייבויות

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 במרס 2016 (1)	שווי הוגן ליום 31 במרס 2016	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו שנכללו (2)(1)		שווי הוגן ליום 1 בינואר 2016	נכסים בגין מכשירים נגזרים: חוזי מטבע חוץ
				רווחים (הפסדים) שמומשו וטרם מומשו שנכללו (2)(1)	רכישות		
בדוח רווח והפסד							
0.2	0.2	(1.4)	-	1.4	1.4	0.2	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
-	-	-	-	-	-	-	חוזי מטבע חוץ
0.2	0.2	(1.4)	-	1.4	1.4	0.2	חוזי ריבית שקל - מדד
							סך כל הנכסים
התחייבויות							
0.2	0.7	(0.5)	-	0.1	0.1	1.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
0.2	0.7	(0.5)	-	0.1	0.1	1.1	חוזי ריבית שקל - מדד
							סך כל ההתחייבויות

ביאור ג14 – שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

רווחים (הפסדים) בתקופה שטרם מומשו, בגין מכשירים המוחזקים ליום 31		שווי הוגן ליום 31	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו ⁽²⁾⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 1 בינואר 2016	
בדצמבר 2016		בדצמבר 2016					
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים :							
0.9	0.9	(1.9)	(0.2)	2.8	0.2	0.2	חוזי מטבע חוץ
0.9	0.9	(1.9)	(0.2)	2.8	0.2	0.2	סך כל הנכסים
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים :							
-	-	(0.8)	-	(0.3)	1.1	1.1	חוזי ריבית שקל - מדד
-	-	(0.8)	-	(0.3)	1.1	1.1	סך כל ההתחייבויות

(1) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
 רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.
 (2) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

ביאור 14 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

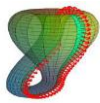
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)					
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	נכסים נכסים בגין מכשירים נגזרים:
0.76%	1.05%-7.33%	0.8	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	חוזי מטבע חוץ
31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)					
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	נכסים נכסים בגין מכשירים נגזרים:
1.38%	1.05%-7.43%	0.2	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	חוזי מטבע חוץ
0.84%	0.1%-0.84%	0.7	ריבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים: חוזי ריבית שקל - מדד
31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
ממוצע משוקלל	טווח	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	נכסים נכסים בגין מכשירים נגזרים:
1.55%	1.55%-2.05%	0.9	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	חוזי מטבע חוץ

ביאור 14 - מידע בדבר רגישות מדידות השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים

לשם מדידת שוויים ההוגן של נכסים והתחייבויות שנכללו ברמה 3, משתמש הבנק בטכניקת הערכה של היוון תזרימי מזומנים. שיעור ההיוון המשמש את הבנק מורכב מריבית חסרת סיכון הנצפית בשוק, כגון: ריבית ליבור, ריבית בנק ישראל וריבית של אג"ח ממשלתית בתוספת פרמיית הסיכון המשקפת את סיכון האשראי של הצד הנגדי והנקבעת בהתאם להנחות הבנק.

גידול/קטיון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי מן הערך בו הוצגה.

14 במאי 2017

הצהרת אקטואר – מר אליאור ויסברג

נתבקשתי על ידי בנק אוצר החייל בע"מ להעריך את התחייבויותיו בגין מענקי ותק, פיצויים ופיצויים מוגדלים, נופש והטבות לפנסיונרים ליום 31 במרס 2017 (להלן – "ההתחייבות"), בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים וכללי חשבונאות מקובלים בישראל. פרט לביצוע הערכה אקטוארית זאת אין לי קשרים עסקיים עם הבנק, עם בעל עניין בבנק או עם בן משפחה של בעל עניין, עם חברה בת של הבנק או עם חברה קשורה לבנק. עבודתי לא לוותה בהגבלות ובהתניות שהיה בהן כדי להשפיע עליה או להטותה.

אני משמש כאקטואר חיצוני של הבנק החל משנת 2001. אני בעל תואר במתמטיקה וסטטיסטיקה, חבר באגודה האקטוארית האנגלית ובאגודת האקטוארים בישראל, בעל 35 שנות נסיון בתחום הערכות אקטואריות. אני נותן שירותי אקטואריה לחברות גדולות במשק ובכללן משטרת ישראל, חברת החשמל, רשות שדות התעופה, נמל אשדוד, בנק המזרחי וחברות רבות אחרות.

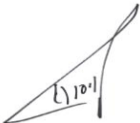
היקף חוות הדעת האקטוארית

1. לצורך חישוב ההתחייבות של התאגיד הבנקאי, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי הבנק. בקשותי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההתחייבות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוויית את הנתונים האמורים לנתוני התקופה אליה מתייחס הדוח ולנתוני השנים הקודמות.
2. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על הנתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
3. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוט המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 4 להלן.

חוות הדעת

4. הערכתי את ההתחייבות בהתאם לכללים אקטואריים מקובלים, הוראות הדיווח לציבור וכללי חשבונאות מקובלים.
5. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בסעיפים 1 ו-2 לעיל, הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.
6. ההנחות והשיטות להערכת ההתחייבות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להנחיות וכללים המפורטים לעיל.
7. ההתחייבות המופרטת בדין וחשבון האקטוארי, מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי התחייבות הולמת לכיסוי התחייבויות התאגיד הבנקאי בגין מחויבויות שונות של הבנק לעובדיו, כמתואר בחוות דעתי המפורטת.

אני מסכים שחוות דעתי זו תפורסם כחלק מהדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 במרס 2017.

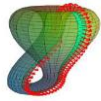

חתימה

אליאור ויסברג

שם האקטואר

14/05/2017

תאריך

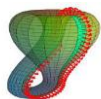
לכבוד

בנק אוצר החייל בע"מ
רחוב מנחם בגין 11
רמת – גן 52521

**הנדון: הערכה אקטוארית בהתאם להוראות המפקח על הבנקים
בנושא זכויות עובדים בבנק אוצר החייל – לתאריך 31 במרס 2017**

כללי

1. הערכה אקטוארית זו הוכנה לבקשתו של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק") לצורך יישום הנחיות בנק ישראל בדבר דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההערכה כוללת חישובים אקטואריים של התחייבויות שונות לעובדים, למסיימים עבודתם ולגמלאים, לצורך הכללתם בדוחות הכספיים, ל-31 במרס 2017.
2. ההנחות האקטואריות בבסיס החישובים הן בגישת best estimate ולא שמרניות, כלומר – מטרת ההערכה להציג תחזיות מדויקות ככל האפשר. תוצאות דומות (אך לא זהות) היו יכולות להתקבל ע"י בחירת הנחות אחרות בטווח סביר.
3. דוח זה מפרט את הנתונים, ההנחות ושיטות העבודה בהם עשינו שימוש. הדוח כולל טבלאות מסכמות של הנתונים הרלוונטיים השונים ופירוט המחויבויות השונות.
4. **פירוט קבוצות העובדים הקיימות בבנק ליום 31 במרס 2017:**
 - 4.1 **עובדים פעילים** – קבוצה זו מהווה את כל העובדים המועסקים על ידי הבנק נכון ליום ההערכה האקטוארית. קבוצה זו נחלקת ל-4 תתי קבוצות:
 - 4.1.1 **עובדים זמניים** – עובדים חדשים בבנק אשר תקופת העסקתם המרבית הינה עד 4 שנים (לאחר תקופה זו עובדים אלו מסיימים את עבודתם או הופכים לעובדים קבועים).
 - 4.1.2 **עובדים קבועים** – עובדים קבועים אשר תנאי עבודתם מוסדרים באופן קולקטיבי, בהסכמים ובהסדרים קיבוציים המגובשים מעת לעת בין הבנק ובין ארגון עובדי הבנק.
 - 4.1.3 **עובדים בחוזה אישי** – עובדים אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.
 - 4.1.4 **עובדים בכירים בחוזה אישי** – חברי הנהלת הבנק, אשר תנאי העסקתם מוסדרים בחוזים אישיים באופן שההסכמים וההסדרים הקיבוציים אינם חלים עליהם.
 - 4.2 **פנסיונרים** – עובדים שפרשו מהבנק. קבוצה זו נחלקת ל-3 תתי קבוצות:
 - 4.2.1 **פנסיונרים לפי חוק** – עובדים שפרשו בגיל הפרישה הקבוע בחוק.
 - 4.2.2 **פנסיונרים בפרישה מוקדמת** – עובדים שפרשו לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק.
 - 4.2.3 **שארים** – בן/בת זוגו של הפנסיונר/רית.
5. קבלתי מהבנק מסמך ובו מיפוי של ההסכמים והנוהגים בבנק. בנוסף קיימתי עם אנשי החטיבה לחשבונאות פגישות ושיחות נוספות להבהרת מהות ההטבות השונות.

להלן פירוט ההטבות עבורן בוצעה ההערכה האקטוארית:

6. מענק ותק

- 6.1 עובדים פעילים זכאים למענק חד פעמי עם השלמת 20 שנות עבודה.
- 6.2 עבור כל עובד מחושבת המחויבות בהתחשב בהסתברות להשלים 20 שנות עבודה בבנק (תוך התחשבות בלוחות תמותה ונכות ובשיעורי עזיבה חזויים).
- 6.3 המחויבות נצברת באופן לינארי לאורך 20 שנות העבודה הנדרשות לקבלת המענק.
- 6.4 זכאים למענק רק עובדים פעילים שמגיעים לוותק הרלוונטי לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק.
- 6.5 גובה המענק כולל מרכיב קבוע ומרכיב הנגזר משכרו של העובד וכולל צפי לעליית השכר הריאלית השנתית.

7. הטבות לפנסיונרים

- 7.1 עובדים המסיימים עבודתם בבנק אשר מוגדרים במסגרת הפרישה כגמלאים של הבנק, זכאים להטבות כספיות בכל שנה. הטבות אלה כוללות: תלושי ביגוד, שי לחג, נופש שנתי ומינוי לתיאטרון.
- 7.2 החישוב האקטוארי מבוצע הן עבור הפנסיונרים של הבנק, והן עבור עובדי הבנק, בגין האפשרות שיהנו מהטבות אלו בעתיד.
- 7.3 המחויבות עבור עובדים נצברת באופן לינארי לאורך שנות העבודה.
- 7.4 ההטבות משולמות לפנסיונרים או לשארים עד יום מותם.
- 7.5 ההנחה היא ששווי ההטבות יצמד למדד ללא עלייה ריאלית בשוויין.

8. פיצויים

התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה לעובדיו מכוסה החל משנת 1994 על ידי הפקדות חודשיות סדירות על שם העובדים בקופות גמל לקצבה ולפיצויים. הסכומים שהופקדו על שם העובדים לכיסוי מחייבות זו אינם כלולים במאזן הבנק מכיון שאינם בשליטת הבנק. החבות עד שנת 1994 וחלק מהחבות לפיצויים בשיעור של 2.33% / 8.33% מן השכר לפיצויים מופקד באופן שוטף בהפקדה נפרדת על שם העובד. ההתחייבות הכלולה בדוחות משקפת את מחויבותו של הבנק בגין חלק זה.

- 8.1 עובד שהתפטר יקבל את הכספים שנצברו לזכותו בקופת הפיצויים.
- 8.2 עובד בעל ותק של שנה ומעלה שפוטרו מעבודתו יהיה זכאי לפיצויי פיטורין כנדרש בחוק פיצויי פיטורין.

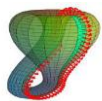
9. פיצויים מוגדלים

בגין עובדים פעילים שבהתאם להערכת ההנהלה, צפוי שיפרשו לפני גיל הפרישה הקבוע בחוק, במסלול פיצויים מוגדלים, חושבה התחייבות בהתבסס על צפי הפיצויים שישולמו ועל ניסיון העבר.

9.1 מהלכי התייעלות – שיעורי העזיבה ושיעורי הפיצויים הותאמו להחלטת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לפרישה מרצון המתוכננת בשנים 2016-2020 בעקבות מהלכי התייעלות.

10. מענק נופש

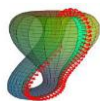
במלאת לעובד 25 שנות ותק זכאים העובדים הפעילים ובני זוגם להשתתפות בנופש שנתי המאורגן על ידי הבנק במימון מלא של הבנק.

הנחות, שיטות עבודה ומתודולוגיה אקטוארית

11. הנחות החישוב:

- 11.1 **שיעור ההיוון** – שיעור ההיוון להטבות לעובדים חושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על איגרות חוב קונצרניות בארה"ב בדירוג AA, על פי הוראות המפקח על הבנקים.
 - 11.2 **שיעור תמורה ונכות** – מבוססים על לוחות תמורה ב' של חברות הביטוח.
 - 11.3 **שיעורי עזיבה** – שיעורי העזיבה חושבו על ידי הבנק כפונקציה של הוותק. שיעורי העזיבה משקפים את ציפיות ההנהלה והחלטותיה בדבר פרישת עובדים בתנאים מועדפים ומבוססים על מידע שנאסף בבנק ונתוני עזיבה החל משנת 2009.
 - 11.4 **גיל פרישה** – גברים ונשים - 67.
 - 11.5 **שיעורי הגידול בשכר** – שיעורי הגידול בשכר חושבו על ידי הבנק כפונקציה של הוותק. שיעורי גידול השכר מבוססים על מידע שנאגר בבנק וכולל נתוני גידול בשכר עובדים קבועים וזמניים משנת 2009.
 - 11.6 **עלות ההטבה** – מוערכת על בסיס עלויות בפועל וכוללת תחזית לגידול ריאלי.
12. שיטת החישוב האקטוארית ששימשה כדי להעריך את ההתחייבות הינה שיטת יחידת הזכאות החזויה. לפי שיטה זו, ההערכה כוללת את כל ההטבות שצפוי כל עובד לקבל, נצברות על בסיס הקו הישר יחסית לוותק שנצבר בהשוואה לתקופת השירות הצפויה.

13. תוצאות ההערכה האקטוארית

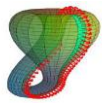
להלן ריכוז ההתחייבות האקטוארית:

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 במרס 2017	
הטבות לאחר פרישה		
80.6	81.4	פיצויים
36.0	36.1	הטבות לפנסיונרים
הטבות אחרות לזמן ארוך		
3.4	3.4	מענק ותק
17.1	16.7	נופש 25 שנה
137.1	137.6	סך הכל

14. הערכה אקטוארית זו מסכמת פרטים חשבונאיים ואקטואריים הקשורים בהתחייבות של הבנק לעובדים במהלך שנות עבודתם ולאחר שיסיימו עבודתם בבנק בעתיד. הביאורים האקטואריים המצורפים לתאריכים השונים מצורפים לדוח זה. העבודה הוכנה על פי הנחיות וסטנדרטים חשבונאיים ואקטואריים מקצועיים מקובלים לעבודות מסוג זה.

בכבוד רב,

אליאור ויסברג
אקטואר

נספח א' – ניתוחי רגישות

להלן ניתוחי רגישות לסכום ההתחייבות ביחס לשינוי של 1% בריבית להיוון, בשיעור עליית השכר ובשיעורי העזיבה

רגישות לשינויים בשיעורי העזיבה		רגישות לשינויים בשיעורי ההיוון		התחייבות אקטוארית ליום 31 במרס 2017		הטבות לאחר פרישה		
אחוז השינוי	קיטון ב-1%	גידול ב-1%	אחוז השינוי	קיטון ב-1%	אחוז השינוי	גידול ב-1%	פיצויים	
(15.1%)	(12.3)	13.9%	11.3	7.2%	5.9	(4.5%)	(3.7)	81.4
3.0%	1.1	(2.5%)	(0.9)	17.2%	6.2	(13.3%)	(4.8)	36.1
הטבות אחרות לזמן ארוך								
5.9%	0.2	(5.9%)	(0.2)	5.9%	0.2	(5.9%)	(0.2)	3.4
4.8%	0.8	(6.6%)	(1.1)	7.8%	1.3	(6.0%)	(1.0)	16.7
(7.4%)	(10.2)	6.6%	9.1	9.9%	13.6	(7.0%)	(9.7)	137.6

רגישות לשינויים בשיעורי התגמול		התחייבות אקטוארית ליום 31 במרס 2017		הטבות לאחר פרישה	
אחוז השינוי	קיטון ב-1%	אחוז השינוי	גידול ב-1%	אחוז השינוי	גידול ב-1%
(4.4%)	(3.6)	7.2%	5.9	(4.4%)	(3.6)
(13.6%)	(4.9)	17.5%	6.3	(13.6%)	(4.9)
הטבות אחרות לזמן ארוך					
(5.9%)	(0.2)	5.9%	0.2	(5.9%)	(0.2)
(6.6%)	(1.1)	7.2%	1.2	(6.6%)	(1.1)
(7.1%)	(9.8)	9.9%	13.6	(7.1%)	(9.8)